

บทที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

คุณลักษณะทางประชากรของผู้นายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น

จากผลการเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาให้เป็นสัดส่วนต่อเพศของประชากร ซึ่งมีจำนวนเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย จึงทำให้ได้จำนวนตัวอย่างนักศึกษาเพศหญิงมากกว่า นักศึกษาเพศชาย กล่าวคือ จำนวนตัวอย่างนักศึกษาทั้งหมด 946 คน จำแนกออกเป็น นักศึกษารายผู้นายถิ่น 266 คน นักศึกษารายผู้ไม่ย้ายถิ่น 98 คน นักศึกษาหญิงผู้นายถิ่น 404 คน นักศึกษาหญิงผู้ไม่ย้ายถิ่น 178 คน

จากตารางที่ 1 นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางที่ตกเป็นตัวอย่างเหล่านี้ เฉลี่ย มีอายุ 18 ปี 11 เดือน โดยนักศึกษาที่อายุ 18 ปี มีจำนวนร้อยละสูงสุด คือ 35.23 และร้อยละสูงสุดที่อายุ 18 ปีนี้พบทั้งในนักศึกษามากปกติและนักศึกษามากนอกเวลา คิดเป็นร้อยละ 47.72 และ 23.35 แต่นักศึกษามากนอกเวลาเฉลี่ยมีอายุสูงกว่านักศึกษามากปกติ คือ 19 ปี 9 เดือน และ 18 ปี 6 เดือน ตามลำดับ ซึ่งถ้าดูจากอัตราส่วนร้อยละจะเห็นได้ชัด คือ นักศึกษามากปกติที่อายุสูงกว่า 18 ปี มีร้อยละ 26.47 แต่นักศึกษามากนอกเวลาที่อายุสูงกว่า 18 ปีมีถึงร้อยละ 64.88 การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามากนอกเวลาจำนวนไม่น้อยที่มิงานทำอยู่แล้ว และมาเรียนเพื่อเพิ่มวิทยฐานะของตนหรือบางส่วนได้ไปเรียนวิชาอื่นเสียก่อนที่จะมาเรียนครู หรือหยุดพักการเรียนไว้ก่อนแล้วจึงมาเรียน เมื่ออายุมากขึ้น จึงทำให้จำนวนผู้มีอายุสูงมีมากกว่านักศึกษามากปกติ และเมื่อเปรียบเทียบอายุระหว่างเพศชายและเพศหญิงแล้ว พบว่า นักศึกษารายมีอายุสูงมากกว่า นักศึกษาหญิง นักศึกษารายทั้งปกติและนอกเวลาที่อายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มีมากกว่า นักศึกษาหญิงทั้งปกติและนอกเวลาคิดเป็นร้อยละ 14.62, 66.32, 5.52 และ 30.58 ตามลำดับ ส่วนผู้นายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นนั้น มีการกระจายของอายุไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก

จะเห็นว่านักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางมีอายุเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่สูงนัก คือ 18 ปี 11 เดือน การกระจายตัวค่านอายุของนักศึกษาผู้ย้ายถิ่น และไม่ย้ายถิ่นไม่แตกต่างกันมาก แต่ความแตกต่างที่เห็นได้ชัด คือ อายุของนักศึกษาที่เรียนในภาคปกติและที่เรียนในภาคนอกเวลา นักศึกษาที่เรียนในภาคนอกเวลามีอายุสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในภาคปกติ และนักศึกษาชายมีอายุสูงมากกว่านักศึกษาหญิง

ตารางที่ 1 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามอายุ เพศ การย้ายถิ่น และประเภทของการเรียน

	เพศ, การย้ายถิ่น	อายุ					รวม
		ประเภทของการเรียน 16 ปีและ ต่ำกว่า	17 ปี	18 ปี	19 ปี	20 ปีและ มากกว่า	
ภาคปกติ							
ผู้ย้ายถิ่น	ชาย	0.79	12.60	47.24	23.62	15.75	100.0(127)
	หญิง	2.47	28.22	52.48	10.40	6.43	100.0(202)
	รวม	1.82	22.19	50.46	15.50	10.03	100.0(329)
ผู้ไม่ย้ายถิ่น	ชาย	-	20.45	38.6	29.55	11.36	100.0(44)
	หญิง	๕.82	28.41	42.04	19.32	3.41	100.0(88)
	รวม	4.54	25.76	40.91	22.73	6.06	100.0(132)
รวม	ชาย	0.58	14.62	45.03	25.15	14.62	100.0(171)
	หญิง	3.79	28.28	49.31	13.10	5.52	100.0(290)
	รวม	2.60	23.21	47.72	17.57	8.90	100.0(461)

ตารางที่ 1 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามอายุ เพศ การย้าย
ถิ่น และ ประเภทของการเรียน

เพศ, การย้ายถิ่น	อายุ					รวม	
	ประเภทของการเรียน 16 ปีและต่ำกว่า	17 ปี	18 ปี	19 ปี	20 ปีและมากกว่า		
ภาคนอกเวลา							
ผู้ย้ายถิ่น	ชาย	-	5.75	16.55	10.07	67.63	100.0(139)
	หญิง	2.49	14.43	30.35	24.38	28.35	100.0(201)
	รวม	1.47	10.88	24.71	18.53	44.41	100.0(340)
ผู้ไม่ย้ายถิ่น	ชาย	-	9.26	9.26	18.52	62.96	100.0(54)
	หญิง	-	11.11	26.67	26.67	35.55	100.0(90)
	รวม	-	10.42	20.14	23.61	45.83	100.0(144)
รวม	ชาย	-	6.74	14.51	12.43	66.32	100.0(193)
	หญิง	1.72	13.40	29.21	25.09	30.58	100.0(291)
	รวม	1.03	10.74	23.35	20.04	44.84	100.0(484)
รวมทั้งหมด		1.80	16.83	35.23	18.84	27.30	100.0(945)

เฉลี่ย 18.89 เฉลี่ยภาคปกติ 18.51 เฉลี่ยภาคนอกเวลา 19.74

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทิศทางของการย้ายถิ่น

การย้ายถิ่นเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยทั่วไป เป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในวัยศึกษา คือ มีจำนวนประชากรในกลุ่มอายุ 15 - 24 ปี ย้ายถิ่นเข้ามายังกรุงเทพฯ สูงมากกว่ากลุ่มอื่น¹ กลุ่มประชากรที่ย้ายถิ่นเข้ามาในสัดส่วนใหญ่ย้ายมาจากภาคกลาง² โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่มีการย้ายถิ่นเข้าสู่กรุงเทพฯ สูงสุด คือ จังหวัดอยุธยา รองลงมาเป็นจังหวัดนครปฐม³ นอกจากนี้ในการศึกษาถึงสาเหตุการเคลื่อนย้ายของนักเรียนต่างจังหวัดที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร⁴ พบว่านักเรียนที่ย้ายเข้ามาเรียนเหล่านี้ ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคกลางในรัศมีห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 300 กิโลเมตร สำหรับการศึกษาดังกล่าวการย้ายถิ่นเข้ามาเรียนในกรุงเทพมหานครของนักศึกษา

¹Sidney Goldstein, "Urbanization in Thailand 1947-1967" Research Report No.2 Revised Edition (Bangkok : Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, 1972), p. 16.

²กองวิทยาการและสถิติแรงงาน, กรมประชาสงเคราะห์, "การศึกษาข้อเท็จจริงเรื่องการอพยพของพลเมืองในประเทศไทย : เฉพาะกรณีจังหวัดพระนคร - ชุมพร" รายงานสัมพันธ์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม - มิถุนายน, 2507), หน้า 42.

³สุวัณีย์ เบียมพิศิ, "การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการย้ายถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย พ.ศ. 2503 - 2513" พัฒนบริหารศาสตร์ ปีที่ 16 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม, 2519), หน้า 396.

⁴ไพฑูริย์ สร้อยสุวรรณ, "การศึกษสาเหตุการเคลื่อนย้ายของนักเรียนจากต่างจังหวัดที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับ ม.ศ. 4 สายสามัญโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2512" (ปริญาวิทยานิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, - 2513), หน้า 37.

วิทยาลัยครูใหญ่ลเช่นเดียวกัน ตามตารางที่ 2 มีนักศึกษาที่เป็นประชากรของกรุงเทพมหานคร
จริง ๆ เพียงร้อยละ 29.21 ที่เหลืออีกร้อยละ 70.79 เป็นผู้ที่ย้ายถิ่นเข้ามาเรียน โดยมี
นักศึกษาที่ภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง แต่ตนย้ายเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ มากที่สุดร้อยละ 43.91
นักศึกษาที่ย้ายมาจากภาคใต้มีมากเป็นอันดับรองลงมาร้อยละ 12.27 ที่ย้ายมาจากภาคตะวันออกเฉียง
เฉียงเหนือ มีร้อยละ 9.95 มาจากภาคเหนือร้อยละ 4.66 แบบแผนดังกล่าวเป็นจริงทั้งในกลุ่ม
นักศึกษาภาคปกติและภาคนอกเวลา จะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนที่เป็นผู้ย้ายถิ่นนั้น ส่วนใหญ่ย้ายมา
จากภาคกลางในจำนวนสูงกว่าภาคอื่น ๆ มาก ความแตกต่างนั้นจะเป็นเพราะภาคกลางนั้นอยู่
ในรัศมีใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานครมากกว่าภาคอื่น ตามทฤษฎีการของ Ravenstein
ในข้อที่เกี่ยวกับระยะทางและการย้ายถิ่นนั้น กล่าววว่า บุคคลมักจะย้ายในระยะทางใกล้ ๆ การ
เดินทางเข้ามาเพื่อศึกษาอยู่ในกรุงเทพฯ ของนักศึกษาจากภาคกลาง จึงง่ายและสะดวกมาก
กว่าภาคอื่น ประกอบกับภาคกลางเป็นภาคที่อุดมสมบูรณ์ ประชากรมีรายได้พอเพียงที่จะส่งบุตร
หลานเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ได้ สำหรับในภาคใต้นั้นถึงแม้จะอยู่ใกล้ แต่ภาคใต้อาศัยอาชีพ
การธรรมชาติมาก การกลุ่กรวมได้ผลดี รัศมีเศรษฐกิจของประชากรอยู่ในขั้นสูงพอสำหรับการ
ส่งลูกหลานให้มาเรียนไกล ๆ ในเมืองที่มีความเจริญอย่าง เมืองหลวงของประเทศไทยได้แก่นักศึกษา
วิทยาลัยครูในเขตกรุงเทพฯ ที่มีภูมิลำเนาเกิดอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนั้นมีน้อยออก
จากจะเนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานนี้อยู่ไกลจากกรุงเทพฯ แล้ว สภาพ
อากาศและพื้นที่ทางภาคอีสานยังไม่เอื้ออำนวยที่จะให้การเพาะปลูกได้ผล ประชากรมีรายได้
น้อยโอกาสที่จะได้มาเรียนในเมืองที่มีพร้อมทุกอย่างในกรุงเทพฯ จึงมีน้อย ส่วนภาคเหนือ
นั้นแม้สภาพพื้นที่สำหรับการเกษตรกรรมและรายได้ของประชากรจะดีกว่าภาคอีสาน แต่จำนวน
นักศึกษาที่ย้ายเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ มีน้อยที่สุดอาจเป็นเพราะภาคเหนือมีเมืองที่มีความ
เจริญเป็นที่สองรองจากกรุงเทพฯ คือ เชียงใหม่ แต่มีรัศมีความเป็นอยู่สะดวกสบายกว่ากรุง-

นิพนธ์ เทพวัลย์, ประชากรศาสตร์ (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519),

เทพ ๆ บิคารามการณผู้ปกครองหรือตัวนักศึกษาเอง จึงเลือกเรียนที่มีอยู่ในภาคของตน และวิทยาลัยครูในภาคเหนือก็มีชื่อเสียงพอสมควร เช่น วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูพินุลสงครามพิษณุโลก เป็นต้น

นอกจากนี้เมื่อแยกพิจารณาถึงการย้ายถิ่นของนักศึกษาตามเพศและประเภทการเรียนแล้ว นักศึกษาชายย้ายถิ่นมาในจำนวนไล่เลี่ยกัน ทั้งที่เรียนในภาคปกติและที่เรียนในภาคนอกเวลา นักศึกษาหญิงเช่นเดียวกัน ย้ายถิ่นเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ฯ ในจำนวนไล่เลี่ยกัน ทั้งนักศึกษาในภาคปกติและในภาคนอกเวลา และนักศึกษาชายที่ย้ายถิ่นมานั้นมีมากกว่านักศึกษาหญิงที่ย้ายถิ่นมาเล็กน้อย ทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา กล่าวคือ มีนักศึกษาชายภาคปกติเป็นผู้ย้ายถิ่นร้อยละ 74.26 นักศึกษาหญิงภาคปกติเป็นผู้ย้ายถิ่นมาร้อยละ 69.66 นักศึกษาชายภาคนอกเวลาเป็นผู้ย้ายถิ่นร้อยละ 72.02 นักศึกษาหญิงภาคนอกเวลาเป็นผู้ย้ายถิ่นมาร้อยละ 69.07 จำนวนของความแตกต่างของภูมยย้ายจากแต่ละภาคของนักศึกษาแต่ละประเภทของการเรียนมีน้อยโดยมีนักศึกษาย้ายถิ่นจากภาคปกติและภาคนอกเวลา ย้ายมาจากภาคกลางมากที่สุดร้อยละ 46.78, 45.52, 37.82 และ 44.67 ย้ายมาจากภาคใต้อ้อยละ 9.94, 12.41, 8.29 และ 16.15 มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 11.69, 8.28, 19.17 และ 4.47 มาจากภาคเหนือร้อยละ 5.85, 3.45, 6.74 และ 3.78 ความแตกต่างของการย้ายถิ่นในแต่ละภาคของนักศึกษาที่เรียนในภาคปกติและที่เรียนในภาคนอกเวลามีน้อย อาจจะเนื่องจากจำนวนนักศึกษาที่ค่อนข้างงาน เพื่อหาเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาแล้วต้องเลือกเรียนในภาคนอกเวลามีน้อย เมื่อเทียบกับนักศึกษาส่วนใหญ่ จึงทำให้สัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งเมื่อนำไปทดสอบแล้ว ปรากฏว่า ความแตกต่างนี้เป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าแบบแผนการย้ายถิ่นของนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลาไม่แตกต่างกัน

ผลจากการศึกษาถึงการย้ายถิ่นของนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางนี้ สนับสนุนสมมติฐานข้อแรกที่ผู้ศึกษาตั้งไว้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะย้ายมาจากภาคกลางอันเป็นภาคที่อุดม-

สมบูรณ์ การคมนาคมสะดวกและอยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ มากกว่าภาคอื่น ๆ ส่วนความแตกต่างของการย้ายถิ่นในแต่ละประเภทของการเรียนมี พบว่า แย้งกับสมมติฐานข้อที่สองที่ว่านักศึกษาภาคนอกเวลาน่าจะมีการย้ายถิ่นมากกว่านักศึกษาที่เรียนในภาคปกติ ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้พบว่า นักศึกษาภาคปกติและภาคนอกเวลาก็มีแบบแผนการย้ายถิ่นไม่แตกต่างกัน

เมื่อศึกษาย้อนไปถึงจังหวัดที่นักศึกษาเกิดและ เรียนหนังสือชั้นต้นก่อนที่จะเข้ามาเรียนในระดับฝึกหัดครูแล้ว พบว่าในตารางที่ 3 ร้อยละ 70.05 เกิดที่ต่างจังหวัดอีกร้อยละ 29.95 เกิดในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นจำนวนใกล้เคียงกันทั้งนักศึกษาภาคปกติและภาคนอกเวลา ส่วนจังหวัดที่นักศึกษาเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น นักศึกษาร้อยละ 42.12 เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครอีกร้อยละ 57.89 เรียนจบชั้น ม.ศ. 3 มาจากโรงเรียนในต่างจังหวัด โดยมีจำนวนนักศึกษาภาคนอกเวลามากกว่าภาคปกติเล็กน้อย คือ ร้อยละ 44.42 และ 39.70

จากทั้งตารางที่ 2 และ 3 จะเห็นได้ว่าจำนวนนักศึกษาที่เป็นชาวกรุงเทพฯ มี ร้อยละ 29.21 (ตารางที่ 2) แต่จำนวนที่เกิดในกรุงเทพฯ มีมากกว่า คือ มีร้อยละ 29.95 จำนวนเล็กน้อยที่เพิ่มขึ้นมานี้อาจจะเนื่องจากความเชื่อถือของบิดามารดา หรือญาติพี่น้องที่มีต่อโรงพยาบาลในกรุงเทพฯ จึงเดินทางมาคลอดในโรงพยาบาลที่ทันสมัยสะดวกสบาย และปลอดภัยกว่า หรือเป็นความบังเอิญในชีวิตที่มารดาของนักศึกษาอยู่ในกรุงเทพฯ ในขณะคลอดนักศึกษาจึงเป็นบุคคลที่เกิดในกรุงเทพฯ อย่างไรก็ตามก็ถึงแม้ว่าจำนวนนักศึกษาที่เกิดในกรุงเทพฯ จะมีมากกว่าจำนวนนักศึกษาที่เป็นชาวกรุงเทพฯ แต่จำนวนนักศึกษาที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพฯ มีมากกว่าจำนวนนักศึกษาที่เกิดในกรุงเทพฯ หรือเป็นชาวกรุงเทพฯ เสียอีก คือ นักศึกษาที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพฯ มีเกือบครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมดที่ตกเป็นตัวอย่าง หรือร้อยละ 42.12 (ตารางที่ 3) แสดงว่านักศึกษาจำนวนไม่น้อยประมาณร้อยละ 13 ที่ย้ายถิ่นเข้ามาเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ อยู่แล้ว ก่อนที่จะมาเรียนชั้น ป.กศ. ในวิทยาลัยครู

ตารางที่ 2 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามภาคภูมิลำเนา ประเภท การเรียนและเพศ

ภาคภูมิลำเนา	ประเภทของการเรียน						รวม
	ภาคปกติ			ภาคนอกเวลา			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
กรุงเทพมหานคร	25.74	30.34	28.63	27.98	30.93	29.75	29.21
กลาง	46.78	45.52	45.99	37.82	44.67	41.94	43.91
ใต้	9.94	12.41	11.50	8.29	16.15	13.02	12.27
ตะวันออกเฉียงเหนือ	11.69	8.28	9.54	19.17	4.47	10.33	9.95
เหนือ	5.85	3.45	4.34	6.74	3.78	4.96	4.66
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(171)	(290)	(461)	(193)	(291)	(24)	(945)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 $\chi^2 = 0.77$
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามจังหวัดที่นักศึกษาเกิด จังหวัด
ที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประเภทของการเรียนและเพศ

จังหวัดที่เกิดและเรียน จบชั้น ม.ศ. 3	ประเภทของการเรียน						รวม
	ภาคปกติ			ภาคนอกเวลา			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
<u>จังหวัดที่นักศึกษาเกิด</u>							
กรุงเทพมหานคร	25.15	33.45	30.37	27.46	30.93	29.55	29.95
จังหวัดอื่น	74.85	66.55	69.63	72.54	69.07	70.45	70.05
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(171)	(290)	(461)	(193)	(291)	(484)	(945)
<u>จังหวัดที่เรียนจบชั้น</u>							
<u>ม.ศ.3</u>							
กรุงเทพมหานคร	41.18	38.97	39.70	46.63	42.96	44.42	42.12
จังหวัดอื่น	58.82	61.03	60.30	53.37	57.04	55.58	57.88
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(171)	(290)	(461)	(193)	(291)	(484)	(945)

ลักษณะของการย้ายถิ่น

ความถี่ของการย้าย

ในการย้ายถิ่นเข้าสู่กรุงเทพมหานครนี้ ในตารางที่ 4 นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางที่เป็นผู้ย้ายถิ่นเข้ามา ซึ่งตกเป็นตัวอย่างส่วนมากเป็นผู้ที่ไม่เคยย้ายถิ่นมาก่อนที่จะย้ายมากรุงเทพฯ คือ นักศึกษาร้อยละ 76.16 ของจำนวนที่เป็นผู้ย้ายถิ่น โดยย้ายโดยตรงมาจากอำเภอภูมิลำเนาของตนมาอยู่กรุงเทพฯ โดยมีใครย้ายไปหรือมายังที่แห่งใดก่อนที่จะเข้ามาเรียน ป.กศ. ส่วนกลางเลย ซึ่งก็ตรงกับผลการวิจัยของ Sidney Goldstein, Visid Prachuabmoh และ Alice Goldstein¹ ที่ว่า กรุงเทพฯ นั้นดึงดูดใจให้คนย้ายตรงเข้ามาโดยไม่ผ่านเมืองอื่น ๆ มาก่อน มีนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางที่เป็นผู้ย้ายเข้ามาเรียนร้อยละ 23.84 เท่านั้น ที่เคยย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยมาก่อนที่จะมาเรียนในกรุงเทพฯ โดยถือการเปลี่ยนถิ่นที่อยู่อาศัยระหว่างเขตอำเภอขึ้นไปเป็นการย้ายถิ่น บางคนอาจจะย้ายหลาย ๆ ครั้งตามบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่ย้ายไป บางคนอาจจะย้ายเพราะเปลี่ยนโรงเรียนที่อยู่คนละอำเภอ จังหวัด หรือคนละภาคก็ได้ ในจำนวนผู้ที่เคยย้ายถิ่นส่วนมากเคยย้ายเพียงครั้งเดียว คือ จำนวนนักศึกษาที่เคยย้ายถิ่นหนึ่งครั้ง ก่อนย้ายเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ มีร้อยละ 15.20 ส่วนจำนวนผู้เคยย้ายสองและสามครั้งขึ้นไป ก่อนย้ายเข้าสู่กรุงเทพฯ มีจำนวนน้อย ร้อยละ 5.53 และ 3.11 ตามลำดับ แบบแผนของความถี่ของการย้ายถิ่นนี้ พบทั้งในนักศึกษาภาคปกติและภาคนอกเวลาทั้งชายและหญิง

จำนวนปีของการย้าย

นักศึกษาที่ย้ายถิ่นเข้ามานี้ ตามตารางที่ 5 นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 70.32 เพิ่งเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ในระยะปีสองปีแรกนี้เอง คือ มาเรียนในวิทยาลัยครูเลย หรือ

¹Sidney Goldstein, Visid Prachuabmoh and Alice Goldstein, Urban-Rural Migration Differential in Thailand Revised Edition (Bankok : Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, 1974), Research Report No.12, p.19.

อาจจะมีส่วนที่มาเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรืออื่น ๆ ในกรุงเทพฯ ก่อนที่จะมาเรียน
 ครู นักศึกษาที่มาเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ 3 - 4 ปี แล้วมีร้อยละ 10.65 นักศึกษากลุ่มนี้ได้
 แก่ผู้ที่มาเรียนระดับมัธยมศึกษาหรืออื่น ๆ ก่อนจะมาเรียนครู มีนักศึกษาร้อยละ 19.03 ที่
 มาเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ นานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นไปได้ว่านักศึกษากลุ่มนี้ อาจจะมา
 เรียนในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ระดับประถม ระดับมัธยม หรือบางคนอาจจะเรียนอย่างอื่นแล้วจึง
 มาเรียนครู เมื่อแยกพิจารณาตามประเภทของการเรียนแล้ว เห็นได้ชัดว่านักศึกษามากนอก
 เวลาทั้งชายและหญิงมีจำนวนผู้ย้ายเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ 3 ปีขึ้นไปมากกว่าเมื่อเปรียบ
 เทียบกับนักศึกษามากปกติทั้งชายและหญิง ในขณะเดียวกัน นักศึกษาหญิงก็มีจำนวนผู้ที่เข้ามา
 เรียนในกรุงเทพฯ นานเป็นน้อยกว่านักศึกษาชายทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา คือ นักศึกษา
 ชายหญิงภาคนอกเวลาที่เข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปมีร้อยละ 48.91 และ
 30.65 ส่วนนักศึกษามากปกติชายหญิงที่เพิ่งเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปมี
 ร้อยละ 29.17 และ 15.92 ตามลำดับ การที่นักศึกษามากนอกเวลามีจำนวนผู้ย้ายเข้ามา
 ในกรุงเทพฯ ในระยะเวลาสั้นกว่านักศึกษามากปกตินั้น อาจเนื่องจากนักศึกษามากนอก
 เวลาย้ายเข้ามาเรียนในระดับต้นก่อนที่จะมาเรียนครูมากกว่านักศึกษามากปกติ หรือ อีก
 กรณีหนึ่งนักศึกษามากนอกเวลาอาจจะเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาแล้วจากต่างจังหวัด
 แต่ได้ไปเรียนวิชาอื่นเสียก่อนที่จะได้มาเรียนในวิทยาลัยครู ส่วนการย้ายเข้ามาเรียนในกรุง-
 เทพ 3 ปีขึ้นไปมีจำนวนนักศึกษาหญิงน้อยกว่านักศึกษาชายทั้งภาคปกติและภาคนอก
 เวลา อาจเป็นเพราะผู้ที่มาเรียนในระดับต้น หรือวิชาอื่นก่อนจะมาเรียนในวิทยาลัยครูตาม
 เหตุผลข้างต้นนั้น เป็นนักศึกษาชายเสียเป็นจำนวนมากกว่านักศึกษาหญิง โดยเหตุที่สังคมไทย
 ให้ความสำคัญในการศึกษาแก่ชายมากกว่าหญิง และเพศชายนั้นเป็นที่น่าเป็นห่วงของบิดามาร-
 ดาญาติพี่น้องน้อยกว่าเพศหญิง ดังนั้นจำนวนนักศึกษาเพศหญิงที่ย้ายมาเรียนในกรุงเทพฯ ๓ หลายๆ
 ปีจึงมีน้อยกว่านักศึกษาเพศชาย

นักศึกษาชายจำนวนหนึ่ง เข้ามารับราชการอยู่ในกรุงเทพฯ ๑ อยู่แล้ว หรืออาจเป็นเพราะนักศึกษายชายมีความรับผิดชอบมากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนที่นักศึกษาภาคนอกเวลาย้ายสำมะโนครัวมาด้วยตามกฎหมายมากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาในภาคปกติ อาจเนื่องจากนักศึกษาภาคนอกเวลาจำนวนหนึ่งย้ายมาอยู่ในกรุงเทพฯ ๑ อยู่มาแล้ว และย้ายสำมะโนครัวมาอยู่หรือทำงานในกรุงเทพฯ ๑ อยู่แล้ว เช่น พวกครู ทหาร หรือตำรวจ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อศึกษาต่อไปถึงบุคคลที่นักศึกษาอยู่ด้วยแล้ว ตารางที่ 7 พบว่านักศึกษาย้ายถิ่นที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือบิดามารดาที่พักอยู่ด้วยนั้นส่วนใหญ่ย้ายสำมะโนครัวติดตามบิดามารดามาด้วย หรือในอีกกรณีหนึ่งบิดามารดาที่ย้ายเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ ๑ ได้ย้ายสำมะโนครัวของบุตรมาด้วยพร้อมกันตน จึงมีจำนวนนักศึกษาน้อยรายมากทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลาทั้งชายและหญิงที่ไม่ได้ย้ายสำมะโนครัวมาอยู่กรุงเทพฯ ๑ การที่นักศึกษาที่อยู่กับบิดาหรือมารดาแต่ไม่ได้ย้ายสำมะโนครัวมาด้วยนี้ อาจจะเป็นเนื่องจากนักศึกษาบางคนมาพักอยู่กับบิดาหรือมารดาฝ่ายเดียว หรือบางคนอาจจะคิดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาที่ต้องการแล้ว ตนจะไม่อยู่ในกรุงเทพฯ ๑ อีกต่อไป จึงไม่สนใจหรือไม่ต้องการให้ยุ่งยากในการย้ายไปย้ายมา นักศึกษาที่ไม่ได้ย้ายสำมะโนครัวมาด้วยกับคนที่เห็นได้ชัด คือ กลุ่มนักศึกษาที่อยู่บ้านแบ่งเช่าหรือหอพัก นักศึกษาภาคปกติชายและหญิงที่มาอยู่บ้านแบ่งเช่าและหอพักโดยไม่ได้ย้ายสำมะโนครัวมาด้วยมีร้อยละ 86.67, 83.33, 78.57 และ 77.78 ตามลำดับ นักศึกษาภาคนอกเวลาก็มีอัตราส่วนของการไม่ย้ายสูงเช่นกัน การที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเนื่องจากการพักอยู่บ้านแบ่งเช่าและหอพัก เปลี่ยนแปลงได้ง่าย บางคนอาจไม่พอใจจึงย้ายจากหอพักโน้นไปหอพักนี้ บ้านเช่าโน้นไปบ้านเช่านี้ ซึ่งสะดวกสบายพอสมควร และการย้ายสำมะโนครัวตามกฎหมายนั้น นอกจากจะต้องเป็นธุระของนักศึกษาแล้ว ยังต้องรบกวนเจ้าของหอพัก เจ้าของบ้านแบ่งเช่า ซึ่งถือว่าเป็นเจ้านานในทะเบียนบ้านด้วย ในขณะเดียวกันนักศึกษาบางคนอาจจะคิดว่าตนไม่อยู่กรุงเทพฯ ๑ นาน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็จะย้ายออกไปจึงไม่ต้องการทำเรื่องให้ยุ่งยากกับตน และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาไม่ย้ายสำมะโนครัวตามกฎหมาย ก็ คือ ความยุ่งยากในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ทะเบียนในเขตหรืออำเภอต่าง ๆ การ

แก้ปัญหาการไม่ย้ายสำมะโนครัวมาด้วยกับตน จึงต้องกระทำร่วมกันทั้งการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองแผนกทะเบียนในเขตหรืออำเภอต่าง ๆ ความรับผิดชอบของประชากรทั้งเจ้าบ้านและผู้อยู่เอง มีข้อสังเกตว่าในนักศึกษาภาคนอกเวลานั้น อัตราการไม่ย้ายสำมะโนครัวที่เห็นเด่นชัด คือ นักศึกษาชายที่พักอยู่บ้านที่บิดามารดา หรือตัวนักศึกษาเองมาเช่าหรือซื้ออยู่กันระหว่างพี่น้องด้วยกัน มีถึงร้อยละ 80.00 ทั้งนี้ เนื่องจากขนาดตัวอย่างเล็กมาก คือ 4 รายจาก 5 รายเท่านั้น จึงมีอาจสรุปผลจากประเด็นนี้ได้

จะเห็นว่าลักษณะการย้ายถิ่นของนักศึกษาเป็นการย้ายถิ่นตรงเข้าสู่กรุงเทพมหานคร กล่าวคือ นักศึกษาถึงร้อยละ 76.16 เป็นผู้ย้ายตรงเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ จากภูมิลำเนาของตนเลยที่เกี่ยว โดยมีได้เคยย้ายไปหรือมาข้ามอำเภอ จังหวัด หรือภาคใด ๆ เลย ผู้อยู่ถิ่นเหล่านี้ร้อยละ 70.32 เพิ่งเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ในระยะสองปีแรกนี้เอง และร้อยละ 63.79 เพิ่งเข้ามาใช้ชีวิตอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ในสองปีแรกก่อนการศึกษาริชาลัยนี้เอง ตัวเลขที่แตกต่างกันนี้ได้อธิบายได้ว่านักศึกษาส่วนหนึ่งอาจย้ายเข้ามาอยู่ หรือเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดรอบกรุงเทพฯ สามารถมาเรียนในตอนเช้าและกลับได้สะดวก ได้แก่จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ หรืออื่น ๆ นักศึกษาที่อยู่ในจังหวัดเหล่านี้ แต่ได้เข้ามาศึกษาอยู่ในกรุงเทพฯ โดยมีได้พักอาศัยค้างคืน หรือมาอยู่อาศัยโดยปกติอยู่ในกรุงเทพฯ เลย จำนวนนักศึกษาภาคนอกเวลาที่ย้ายมาอยู่และเรียนในกรุงเทพฯ นานมีกว่ามีมากกว่านักศึกษาภาคปกติ ซึ่งส่วนใหญ่เพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ หรือเรียนในกรุงเทพฯ ในระยะสองปีแรกนี้เองในขณะเดียวกันจำนวนนักศึกษาชายที่ย้ายมาอยู่และเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ ก็มีมากกว่าจำนวนนักศึกษาหญิงที่ย้ายมาอยู่และเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ ทั้งภาคปกติ และภาคนอกเวลา ในจำนวนผู้ที่ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่มีเพียงร้อยละ 48.79 เท่านั้น ที่มีการย้ายสำมะโนครัวตามกฎหมาย โดยนักศึกษาชายภาคปกติ และภาคนอกเวลาทำการย้ายสำมะโนครัวมาด้วยมากกว่านักศึกษาหญิงทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา ในนักศึกษาชายหญิงทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา ที่พักอยู่บ้านแบ่งเช่าหรือหอพักมีจำนวนของผู้ที่ไม่ได้ย้ายสำมะโนครัวตามกฎหมายมากกว่าผู้ที่ย้ายอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 4 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาที่ย้ายถิ่นจำแนกตามการย้ายถิ่นก่อนเข้ามา
ศึกษาอยู่ในกรุงเทพฯ ๗ ประเภทของการเรียน และ เพศ

การย้ายถิ่นก่อนย้าย เข้ากรุงเทพฯ ๗	ประเภทของการเรียน						รวม
	ภาคปกติ			ภาคนอกเวลา			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ไม่เคยย้าย	71.82	79.55	76.57	72.80	77.97	75.77	76.16
เคยย้าย 1 ครั้ง	16.36	14.20	15.03	17.60	13.69	15.36	15.20
" 2 "	6.36	3.98	4.90	5.60	6.55	6.14	5.53
" 3 " ขึ้นไป	5.46	2.27	3.50	4.00	1.78	2.73	3.11
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(110)	(176)	(286)	(125)	(168)	(293)	(579)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาที่ย้ายถิ่นจำแนกตามจำนวนปีที่ศึกษา และอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ๖ ประเภทของการเรียน และ เพศ

จำนวนปีที่ศึกษาและ อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ๖	ประเภทของการเรียน						รวม
	ภาคปกติ			ภาคนอกเวลา			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
<u>จำนวนปีที่ศึกษาอยู่ใน</u>							
<u>กรุงเทพฯ ๖</u>							
1 - 2	70.83	84.08	75.96	51.09	69.35	51.88	70.32
3 - 4	10.00	5.47	7.32	17.52	11.56	16.38	10.65
5 ปี และมากกว่า	19.17	10.45	16.72	31.39	19.09	31.74	19.03
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(120)	(201)	(287)	(137)	(199)	(293)	(657)
<u>จำนวนปีที่อาศัยอยู่ใน</u>							
<u>กรุงเทพฯ ๖</u>							
1 - 2	65.45	82.49	79.13	35.20	64.29	61.90	63.79
3 - 4	10.00	5.65	7.16	20.00	13.69	13.99	11.90
5 ปีและมากกว่า	24.55	11.86	13.71	44.80	22.02	24.11	24.31
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(110)	(177)	(321)	(125)	(168)	(336)	(580)

ตารางที่ 6 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาที่ย้ายถิ่น จำแนกตามการย้ายสำมะโนครัว
ตามกฎหมายประเภทของการ เรียนและเพศ

การย้ายสำมะโนครัว ตามกฎหมาย	ประเภทของการเรียน						รวม
	ภาคปกติ			ภาคนอกเวลา			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ย้าย	48.18	41.81	44.25	60.00	48.21	53.24	48.79
ไม่ย้าย	51.82	58.19	55.75	40.00	51.79	46.76	51.21
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(110)	(177)	(287)	(125)	(168)	(293)	(580)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามประเภทของการเรียน เพศ
บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ควย และการย้ายสำมะโนครัวตามกฎหมาย

ประเภทของการเรียน บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ ควย	ชาย			หญิง		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>ภาคปกติ</u>						
บิดาและ หรือมารดา	84.62	15.38	100.0(13)	75.20	25.00	100.0(16)
ญาติพี่น้อง	41.86	58.14	100.0(43)	50.00	50.00	100.0(66)
บ้านเช่า	13.33	86.67	100.0(15)	16.67	83.33	100.0(12)
เช่า, ให้อยู่ระหว่าง พี่น้อง	75.00	25.00	100.0 (8)	61.54	38.46	100.0(13)
หอพัก	21.43	78.57	100.0(14)	22.22	77.78	100.0(63)
บ้านเพื่อนและคนรู้จัก	-	100.00	100.0 (2)	71.43	28.57	100.0 (7)
อื่น ๆ	86.67	13.33	100.0(15)	-	-	-
รวม	48.18	51.82	100.0(110)	41.81	58.19	100.0(177)

ตารางที่ 7 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามประเภทของการเรียน
เพศ บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ด้วย และการย้ายสำมะโนครัวตาม -
กฎหมาย

ประเภทของการเรียน บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ ด้วย	ชาย			หญิง		
	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม	ย้าย	ไม่ย้าย	รวม
<u>ภาคนอกเวลา</u>						
บิตานละ หรือมารคา	91.67	8.33	100.0(12)	71.43	28.57	100.0(14)
ญาติพี่น้อง	52.78	47.22	100.0(36)	47.37	52.63	100.0(76)
บ้านเช่า	55.17	44.83	100.0(29)	36.84	63.16	100.0(19)
เช่า, ซอยอยู่ระหว่าง พี่น้อง	20.00	80.00	100.0(5)	68.75	31.25	100.0(16)
หอพัก	46.67	53.33	100.0(15)	36.84	63.16	100.0(38)
บ้านเพื่อน, คนรู้จัก	71.43	28.57	100.0(7)	40.00	60.00	100.0(5)
อื่น ๆ	76.19	23.81	100.0(21)	-	-	-
รวม	60.00	40.00	100.0(125)	48.21	51.79	100.0(168)
รวม	54.47	45.53	100.0(235)	44.93	55.07	100.0(345)

สาเหตุของการย้าย

เป็นที่ทราบกันอยู่โดยทั่วไปแล้วว่า จังหวัดที่มีผู้ย้ายถิ่นเข้าจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย คือ กรุงเทพมหานคร ซึ่งปกติการย้ายถิ่นเข้ามาของประชากรทุกเพศทุกวัย เนื่องมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจ เป็นส่วนมาก อย่างไรก็ตาม กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ย้ายถิ่นเข้ามานี้ ก็อยู่ในวัยรุ่นหนุ่มสาว ซึ่งมีแรงผลักดันที่สำคัญอันหนึ่ง ก็คือ การศึกษา เขาย้ายมาเนื่องจากที่ต่างจังหวัดนั้นมีการศึกษาต่ำกว่า จึงย้ายเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ เพื่อการศึกษาที่สูงกว่า¹ เนื่องจากในบางจังหวัดมีแต่การศึกษาระดับต้นและชั้นมัธยมศึกษา หรือบางแห่งอาจมีถึงระดับวิชาชีพชั้นวิทยาลัยขึ้นไป แต่เป็นสาขาที่ผู้ย้ายถิ่นไม่ต้องการเรียน จึงย้ายเข้ามาและแสวงหาความรู้ในกรุงเทพฯ จากการศึกษาของวิทยา รัตนวิจิตร ถึงสถานะภาพทางการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมของนักเรียนต่างจังหวัดที่เรียนอยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรีในปี พ.ศ. 2513 พบว่า² สาเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้นักเรียนต่างจังหวัดตัดสินใจเข้ามาเรียนในส่วนกลาง ทั้งที่ในจังหวัดของตน ก็เปิดทำการสอน คือ โรงเรียนในส่วนกลาง หรือในกรุงเทพฯ สอนดีมีชื่อเสียง และมีหลายโรงเรียนให้เลือก เหตุผลอันที่รอง ๆ ลงมา คือ ต้องการประสบการณ์จากโรงเรียนในเมืองหลวง และเนื่องจากบิดามารดาต้องการให้มาเรียน

สำหรับนักศึกษาชั้น ป.กศ. ของวิทยาลัยครูทั้งหมดในกรุงเทพมหานครตามตารางที่ 8 เหตุผลที่ทำให้นักศึกษามาเรียนในกรุงเทพฯ ที่มีมากที่สุด คือ เป็นความต้องการของ

¹ Apichat Chamrathirong, "Migration to greater Bangkok 1960." Unpublished M.A. Thesis, Brown University, (January 1973), p. 85

² วิทยา รัตนวิจิตร, "สถานะภาพทางการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของนักเรียนต่างจังหวัดที่เรียนอยู่ในจังหวัดพระนคร - ธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า 72.

บิคารมารการ้อยละ 27.66 ซึ่งเมื่อแยกพิจารณาตามประเภทของการเรียนและการย้ายถิ่นแล้ว พบว่าเหตุผลของนักศึกษาที่เป็นผู้ย้ายถิ่นมาเรียนจากต่างจังหวัดในภาคปกติและภาคนอกเวลาไม่แตกต่างกัน นอกจากเหตุผลที่ว่านักศึกษามีงานทำแล้วในกรุงเทพฯ ในนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นที่เรียนในภาคปกติมีร้อยละ 0.31 แต่นักศึกษาที่เป็นผู้ย้ายถิ่นแค่เรียนในภาคนอกเวลามีร้อยละ 11.47 นอกจากนี้เหตุผลที่นักศึกษาที่ไม่ย้ายถิ่นครอบครัวก็ไม่แตกต่างกันนัก เช่นเดียวกัน เหตุผลที่นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นหรือเป็นชาวกรุงเทพฯ เองตอบมากที่สุดร้อยละ 66.67 ในภาคปกติ และร้อยละ 64.58 ในภาคนอกเวลา คือ เพราะที่บ้านของเขายู่ในกรุงเทพฯ รongลงมาร้อยละ 17.42 และร้อยละ 14.58 ในภาคนอกเวลาตอบว่าเป็นความประสงค์ของบิดามารดาที่ต้องการให้เรียนในกรุงเทพฯ ส่วนในนักศึกษาที่เป็นผู้ย้ายถิ่นทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลานั้นย้ายมาเรียนกรุงเทพฯ ด้วยเหตุผลอันดับหนึ่ง คือ บิคารมารดาหรือผู้ปกครองต้องการให้มาร้อยละ 34.26 และ 30.88 ตามลำดับ เหตุผลรองลงมาที่นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นภาคปกติและภาคนอกเวลาตอบ คือ ไม่มีวิทยาลัยครูในภูมิลำเนาของตน ร้อยละ 21.92 และ 22.35 ตามลำดับ ที่เห็นว่าวิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ มีชื่อเสียงกว่ามีร้อยละ 17.59 และ 15.29 ตามลำดับ เหตุผลอื่นที่นักศึกษาภาคปกติและภาคนอกเวลาตอบมีจำนวนต่อไปนี้ คือ มีบ้านอยู่ในกรุงเทพฯ ๓ ร้อยละ 8.64 และ 8.24 มาเรียนกรุงเทพฯ - ตามอย่างเพื่อน ๆ และ พี่ ๆ มา ร้อยละ 6.48 และ 4.41 เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพฯ ๓ ร้อยละ 4.01 และ 4.71 ต้องการความรู้และประสบการณ์จากวิทยาลัยในเมืองหลวง ร้อยละ 4.01 และ 1.77 มีงานทำแล้วในกรุงเทพฯ ๓ ร้อยละ 0.31 และ 11.47 นักศึกษานอกเวลาของวิทยาลัยครูส่วนกลางที่มีงานทำแล้วเป็นจำนวนถึงร้อยละ 11.47 นี้ อาจจะเป็นนักศึกษาที่ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ ๓ หลายปีแล้ว ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก (ตามตารางที่ 5)

ตารางที่ 9 แสดงเหตุผลที่นักศึกษาต่างจังหวัดที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่มีวิทยาลัยครูอยู่แล้วตอบ ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช นครราชสีมา อุดรธานี นครปฐม และอื่น ๆ

นักศึกษาจากจังหวัดเหล่านี้ น่าจะศึกษาในวิทยาลัยครูซึ่งตั้งอยู่แล้วในจังหวัดภูมิลาเนาของตนเอง แต่กลับเดินทางเข้ามาศึกษาในกรุงเทพฯ เขาให้เหตุผลในการเดินทางเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ว่า เนื่องจากเป็นความต้องการของบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่จะให้เข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ๓7.50 รองลงมาร้อยละ 13.79 ตัวนักศึกษาเองเห็นว่าวิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ ๓ มีชื่อเสียง สอนดีกว่าวิทยาลัยครูในจังหวัดของตน ร้อยละ 12.93 ตอบว่าตนเองมีบ้านพักอยู่ในกรุงเทพฯ ๓ อยู่แล้ว อาจจะเป็นบ้านที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือพี่น้อง ชื้อหรือเช่าไว้ให้ ร้อยละ 9.48 ว่างงานแล้วในกรุงเทพฯ ๓ ซึ่งนักศึกษาในกลุ่มนี้จะเป็นนักศึกษาในภาคนอกเวลาที่ทำงานราชการหรืออื่น ๆ ในตอนกลางวัน และมาเรียนครูในตอนเย็น ร้อยละ 7.76 มาเรียนในกรุงเทพฯ ๓ เนื่องจากเพื่อน ๆ หรือพี่ ๆ เข้ามาเรียนกัน ตนก็มาเรียนบ้าง ร้อยละ 6.90 ตอบว่าต้องการหาความรู้และประสบการณ์ ซึ่งน่าจะให้ได้มากกว่าเรียนในต่างจังหวัด ร้อยละ 6.47 เป็นนักศึกษาที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพฯ ๓ รวมทั้งที่นักศึกษาที่สอบเข้าเรียนในวิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ ๓ ได้ด้วย ส่วนอีกร้อยละ 5.17 เป็นเหตุผลปลีกย่อยต่าง ๆ เช่น การเดินทางจากบ้านมาวิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ ๓ สะดวกกว่าที่ตนจะเดินทางจากบ้านไปวิทยาลัยครูในจังหวัดภูมิลาเนา หรือหนีภัยผู้ก่อการร้าย หรือเป็นวิทยาลัยที่เรียนกันเฉพาะหญิงและอื่น ๆ

จากเหตุผลต่าง ๆ พอสรุปถึงสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาต้องเรียนในวิทยาลัยครูในเขตกรุงเทพฯ ๓ ได้ คือ สำหรับนักศึกษาที่เป็นชาวกรุงเทพฯ ๓ เองแล้ว เหตุผลส่วนใหญ่ก็เนื่องจากเขาเป็นชาวกรุงเทพฯ ๓ อยู่แล้วนั่นเอง แต่สำหรับนักศึกษาที่เป็นชาวต่างจังหวัดแล้วไม่ว่าจะเป็นนักศึกษามาจากภาคปกติหรือภาคนอกเวลา เป็นความประสงค์ของบิดามารดาและผู้อุปการะถึงร้อยละ 34.26 และ 30.88 รองลงมาเป็นสาเหตุจากความขาดแคลนไม่มีวิทยาลัยครูในจังหวัดภูมิลาเนา ร้อยละ 21.92 และ 22.35 และอีกเหตุผลหนึ่งที่สำคัญก็คือ ตัวนักศึกษาเองเห็นว่า วิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ ๓ มีชื่อเสียงกว่าต่างจังหวัดมีร้อยละ 17.59 และ 15.29 และเหตุผลอื่นก็มีทยอยลงไปอีก การที่เหตุผลทางด้านความขาดแคลน

สถานศึกษามีความสำคัญในอันดับรอง ๆ ไป ผิดกับการศึกษาการย้ายถิ่นเข้าไปเรียนใน -
 วิทยาลัยครูภาคเหนือ ซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง¹ แต่สมัยก่อนสมมติฐานย่อยที่ตั้งไว้ว่า
 นักศึกษาย้ายมาเรียนกรุงเทพฯ ฯ เนื่องจากความมีชื่อเสียงของวิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ ฯ
 เป็นเพราะทัศนคติและความดึงดูดใจของวิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ ฯ และลักษณะ เมืองของ -
 กรุงเทพฯ ฯ ที่ชักชวนให้นักศึกษาจากทุกจังหวัดทั่วประเทศ เข้ามาเรียนมากกว่าความชัก -
 จูงใจของวิทยาลัยครูในภาคเหนือ และรัฐบาลได้กระจายจำนวนวิทยาลัยครูไปในทุกภาคอยู่
 แล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่ จึงเลือกศึกษาวิทยาลัยครูในภาคของตน ซึ่งทุนค่าใช้จ่ายและต้องปรับ
 ตัวในการดำเนินชีวิตประจำวันน้อยกว่ากรุงเทพฯ ฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อตัดปัญหาเรื่องการขาด
 แคลนสถานศึกษา ซึ่งจะจัดให้มีในทุกจังหวัดนั้นยอมเป็นไปได้อีก จึงศึกษาในนักศึกษาที่มา
 เรียนอยู่ในกรุงเทพฯ ฯ ทั้ง ๆ ที่จังหวัดภูมิลำเนาของตนก็มีวิทยาลัยครูอยู่แล้ว ก็ได้เหตุผล
 แน่ชัดลงไปอีกว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักศึกษาไม่ยอมเรียนในวิทยาลัยครูที่จังหวัดภูมิลำเนา
 ของตน แต่กลับเดินทางเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ฯ นั้น เนื่องจากทัศนคติและความดึงดูดใจ
 ของวิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ ฯ เนื่องจากเป็นความต้องการของบิดามารดา และผู้ประกอบการ
 ร้อยละ 37.50 และมาเรียนเนื่องจากตนเองเห็นว่าวิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ ฯ ดีกว่าวิทยา -
 लयครูที่จังหวัดของตนร้อยละ 13.79 เหตุผลต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของบิดามารดา
 ผู้ปกครอง และของตัวนักศึกษาเองที่มีต่อเมืองเอกนครอย่างกรุงเทพฯ ฯ บิดามารดาและ
 ผู้ปกครอง ต้องการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในสถาบันที่มีชื่อเสียงอยู่ในเมืองใหญ่ โอกาสที่จะ
 ประสบผลสำเร็จในชีวิต และความก้าวหน้าในการทำงานก็มีมากกว่าต่างจังหวัด นอกจากนี้แล้ว
 ตัวนักศึกษาเองก็ชอบและต้องการที่จะมาใช้ชีวิตในกรุงเทพฯ ฯ ด้วย จึงเป็นเหตุสนับสนุนกัน
 โดยที่เป็นความต้องการของบิดามารดา ผู้ปกครองและตัวนักศึกษาเองก็พอใจ ดังนั้นการ-

¹ เดิมศักดิ์ สุวรรณประเทศ "การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษาของนักเรียนฝึกหัดครูใน
 ภาคเหนือ" (วิทยานิพนธ์แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520)
 หน้า 35.

ศึกษาในผู้ย้ายถิ่นที่มีวิทยาลัยครูอยู่ในจังหวัดกัมพูชาแล้วนั้น จึงให้ผลสนับสนุนทัศนคติความ
เชื่อต่อในวิทยาลัยครูส่วนกลางอย่างเด่นชัด ปัญหาการขาดแคลนสถานศึกษาจึงค่อยลงไป

ตารางที่ 8 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามเหตุผลในการเลือกเรียนใน
กรุงเทพฯ ๗ ประเภทของการเรียน และการย้ายถิ่น

เหตุผลในการเลือกเรียน ในกรุงเทพฯ ๗	ประเภทของการเรียน				รวม
	ภาคปกติ		ภาคนอกเวลา		
	ย้าย	ไม่ย้าย	ย้าย	ไม่ย้าย	
เป็นความประสงค์ของบิดา มารดา					
ผู้อุปการะ	34.26	17.42	30.88	14.58	27.66
เป็นสถาบันมีชื่อเสียง	17.59	9.09	15.29	8.33	14.15
เรียนตามเพื่อน ตามที่	6.48	6.06	4.41	4.86	5.43
ต้องการความรู้และประสบการณ์	4.01	—	1.77	—	2.02
บ้านอยู่ในกรุงเทพฯ ๗	8.64	66.67	8.24	64.58	25.21
ไม่มีวิทยาลัยครูในจังหวัดกัมพูชาแล้ว	21.92	—	22.35	—	15.64
เรียนจบชั้น ม.ศ.3 ในกรุงเทพฯ ๗	4.01	—	4.71	3.47	3.62
มีงานทำแล้วในกรุงเทพฯ ๗	0.31	—	11.47	2.09	4.57
อื่น ๆ	2.78	0.76	0.88	2.09	1.70
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(324)	(132)	(340)	(144)	(940)

ตารางที่ 9 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาต่างจังหวัดที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่มี
วิทยาลัยครูแล้วจำนวนกตามเหตุผลในการเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ฯ

เหตุผลที่เข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ฯ	ร้อยละ	จำนวน
เป็นความประสงค์ของบิดามารกา ผู้ปกครอง	37.50	87
เห็นว่า เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงกว่า	13.79	32
มีบ้านอยู่ในกรุงเทพฯ ฯ	12.93	30
มีงานทำแล้วในกรุงเทพฯ ฯ	9.48	22
เรียนตามเพื่อน พี่	7.76	18
ต้องการความรู้และประสบการณ์	6.90	16
จบชั้น ม.ศ.3 ในกรุงเทพฯ ฯ สอบได้ในกรุงเทพฯ ฯ	6.47	15
อื่น ๆ	5.17	12
รวม	100.0	232

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคาดหวังเมื่อจบการศึกษา

เนื่องจากจากกรุงเทพ ฯ เป็นจังหวัดที่รับย้ายประชากรเข้ามามาก ดังนั้นจึงได้ศึกษาถึงแนวโน้มของผู้ที่ย้ายถิ่นเข้ามาว่ามีโครงการที่จะย้ายถิ่นกลับไปยังต่างจังหวัดหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากมีเด็กนักเรียนหลายคนที่ย้ายมาศึกษาหาความรู้ในเมืองแล้วไม่ยอมกลับสู่ชนบท กรณีนี้รวมถึงผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนและผู้ที่ย้ายเข้ามาไม่ได้ หรือตกงานไม่ประสบผลสำเร็จในการศึกษา จึงไม่ยอมกลับไปภูมิลำเนาเดิม เพราะอายุเพื่อนอายุญาติ²

จากการศึกษาในวิทยาลัยส่วนกลาง ในตารางที่ 10 พบว่าอัตราส่วนของนักศึกษาที่ต้องการจะไปทำงานยังต่างจังหวัดมีมากกว่าผู้ที่ต้องการทำงานในกรุงเทพ ฯ ร้อยละ 65.36 และ 27.66 เมื่อแยกศึกษาระหว่างผู้ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นแล้ว มีนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นที่ต้องการทำงานในกรุงเทพ ฯ มีร้อยละ 14.07 แต่ส่วนมากต้องการจะกลับไปทำงานต่างจังหวัด คือ ร้อยละ 79.64 นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นร้อยละ 30.79 ต้องการไปทำงานต่างจังหวัดอีกร้อยละ 60.51 จะทำงานในกรุงเทพ ฯ แสดงว่านักศึกษาส่วนมากทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น เมื่อจบการศึกษาแล้วต่างก็คิดที่จะไปทำงานยังภูมิลำเนาเดิมของตน มีบางส่วนของผู้ย้ายถิ่นที่ต้องการทำงานในกรุงเทพ ฯ อาจเป็นเพราะชอบการดำเนินชีวิตในกรุงเทพ ฯ ที่ไม่ต้องยุ่งกับใครมาก หรือเห็นว่ามีโอกาสก้าวหน้า ส่วนนักศึกษาที่ภูมิลำเนาเดิมอยู่กรุงเทพ ฯ แสดงความจำนงที่จะไปทำงานยังต่างจังหวัด อาจจะชอบชีวิตธรรมชาติต่างจังหวัดมากกว่าที่จะต้องรีบร้อนกับการดำเนินชีวิตในกรุง ส่วนความแตกต่างระหว่าง

¹United Nation Economic Commission for Asia and the Far East, Report of Expert Working Groups on Problems of International Migration and Urbunization, (24 May-5 June 1967) Bangkok, Thailand, p.81.

²International Labour Office, Report to the Government of Thailand on Internal Migration (Geneva : ILO, 1965), p.100.

เพศกับสถานที่ที่นักศึกษาคาดว่าจะออกไปประกอบอาชีพนั้น นักศึกษาชายผู้ย้ายถิ่นหรือไม่ย้ายถิ่น และนักศึกษาหญิงผู้ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น ก็เลือกสถานที่ไม่แตกต่างกันมากไม่ว่าจะทำงานในกรุงเทพฯ หรือต่างจังหวัดอย่างไรก็ตาม มีนักศึกษาทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นจำนวนมากต้องการจะศึกษาต่อเสียก่อนแล้วจึงจะเลือกทำงานยังกรุงเทพฯ หรือต่างจังหวัดตามที่คาด กล่าวคือ นักศึกษาจำนวนร้อยละ 74.05 ที่ต้องการจะศึกษาต่อเสียก่อนจึงจะทำงาน แสดงว่าการศึกษาระดับ ป.กศ.นี้ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ นักศึกษาจึงต้องการที่จะศึกษาต่อขั้นสูงขึ้นไปอีก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพื่อประโยชน์ในการหางานหาง่าย มีเกียรติสูงกว่า หรือต้องการมีความรู้และประสบการณ์เพื่อประยุกต์ใช้พัฒนาประเทศทางด้านที่ตนต้องการ

จากการที่ศึกษาความคาดหวังในการทำงานให้ผลออกมาในทำนองที่ว่านักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาส่วนมาก เมื่อจบการศึกษาแล้วจะกลับไปทำงานยังต่างจังหวัด และนักศึกษาชาวกรุงเทพฯ เลือกทำงานในกรุงเทพฯ มากกว่านี้เอง จึงแย้งกับสมมติฐานย่อยที่ว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษาจะทำงานอยู่ในเมืองเอกนคร ซึ่งมีปัจจัยดึงดูดให้เข้ามาศึกษาอยู่จนสำเร็จการศึกษา ความขัดแย้งนี้อาจจะเนื่องจากเป็นความตั้งใจของนักศึกษาเองที่จะเข้ามาศึกษาหาความรู้ในกรุงเทพฯ เพียงอย่างเดียว หรืออาจเนื่องจากเข้ามาอยู่ และประสบความสำเร็จที่ต้องการแล้วก็ไม่ต้องการทนอยู่ในเมืองที่แออัด มีชีวิตที่เร่งรีบ สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมได้

อย่างไรก็ตามได้มีการศึกษาถึงเหตุผลของนักศึกษาที่เลือกทำงานในกรุงเทพฯ หรือต่างจังหวัด จากตารางที่ 11 พบว่า นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัดทั้งชายและหญิง ที่ต้องการจะทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ ต่างก็ให้เหตุผลถึงโอกาสและความก้าวหน้าในการศึกษาและอาชีพ ซึ่งจะมียู่ในกรุงเทพฯ มากกว่าต่างจังหวัด ร้อยละ 79.79 แสดงว่านักศึกษาผู้ย้ายถิ่นทั้งชายและหญิง ถึงแม้จะมีจำนวนไม่มาก (ร้อยละ 14.07 ตามตารางที่ 10) ที่ต้องการทำงานในกรุงเทพฯ นี้ ส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ที่รักความก้าวหน้า ต้องการจะเข็มบูรณ์สูงขึ้นไปกว่าเท่าที่เป็นอยู่ ส่วนนักศึกษาที่ต้องการจะไปทำงานยังต่างจังหวัด ทั้งนักศึกษาที่

ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น ต่างก็ให้เหตุผลเหมือน ๆ กันไปในด้านความบกพร่องของลักษณะ เมือง
ของกรุงเทพฯ ๖ คือ ร้อยละ 87.07 จะไปทำงานต่างจังหวัด เนื่องจากเบื่อที่อยู่กรุงเทพฯ
ต้องกินรถตู้ ทีวีใครตัวมัน และกรุงเทพฯ ๖ แออัด การจราจรติดขัด อากาศเสีย เหตุผลนี้
นักศึกษาย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นตอบในอัตราใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 87.74 และ 82.93
และมีข้อน่าสังเกตว่า ยังมีนักศึกษาชาวกรุงเทพฯ ๖ ถึงร้อยละ 14.29 ที่ต้องการไปทำงาน
ต่างจังหวัด ด้วยความตั้งใจที่จะไปพัฒนาต่างจังหวัดให้มีสภาพดีขึ้น ถึงแม้จะเป็นนักศึกษาหญิง
ก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี สิ่งเหล่านี้ก็เป็นเพียงความคาดหวังในอนาคตเท่านั้น เมื่อถึงเวลาที่
ทำงานจริง ๆ อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงก็ได้

สรุปแล้วแนวความคิดเกี่ยวกับความคาดหวังในการทำงานในอนาคตของนักศึกษา
วิทยาลัยครูส่วนกลาง พบว่า นักศึกษาย้ายถิ่นส่วนใหญ่ร้อยละ 79.64 ต้องการที่จะย้ายถิ่น
กลับไปทำงานยังต่างจังหวัด ซึ่งแย้งกับสมมติฐานย่อยที่ตั้งไว้ว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว
นักศึกษาจะเลือกทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ ๖ นอกจากนี้ยังมีนักศึกษาชาวกรุงเทพฯ ๖ อีกร้อยละ
30.79 ที่ต้องการจะไปทำงานยังต่างจังหวัดด้วย โดยนักศึกษาที่เลือกจะไปทำงานยังต่าง
จังหวัดนี้ ต่างก็ให้เหตุผลเหมือน ๆ กัน คือ ไม่ชอบสภาพของกรุงเทพฯ ๖ ที่ต้องกินรถตู้
อากาศเป็นพิษ การจราจรติดขัด ค่าครองชีพสูง ส่วนนักศึกษาย้ายถิ่นที่ต้องการจะทำงาน
ในกรุงเทพฯ ๖ ก็เนื่องจากว่าทำงานในกรุงเทพฯ ๖ นั้น มีโอกาสก้าวหน้ามากกว่าที่จะทำ
งานต่างจังหวัด อย่างไรก็ตามก็พอจะทราบแนวโน้มถึงการย้ายถิ่นกลับมาว่า นักศึกษาที่ย้ายถิ่น
มาจากต่างจังหวัด เมื่อได้ศึกษาหาความรู้ในเมืองหลวงแล้ว ส่วนใหญ่เขาก็จะย้ายถิ่นกลับ
ไปทำงานยังต่างจังหวัดตามเดิมและนอกจากนี้ นักศึกษาชาวกรุงเทพฯ ๖ อีกจำนวนไม่น้อย
ที่ระบุจะไปทำงานยังต่างจังหวัดด้วย ซึ่งก็เป็นการดีที่ถึงแม้กรุงเทพฯ ๖ จะแออัดไปก็ช่วยผู้
มาหาความรู้ แต่เมื่อสนใจเขาแล้ว เขาเหล่านั้นก็มีได้อยู่เพิ่มความแออัดอีกต่อไป แต่กลับ
ย้ายถิ่นกลับไปพัฒนาต่างจังหวัด และกรุงเทพฯ ๖ จะได้มีกำลังพอที่จะรับคืนนักศึกษาที่มา
หาความรู้ เป็นรุ่น ๆ ไปได้

ตารางที่ 10 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น เพศ และ
โครงการ เมื่อเรียนจบชั้น ป.กศ.

โครงการในอนาคต	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
<u>ทำงานในต่างจังหวัด</u>							
กลับไปทำงานภูมิ- ลำเนาเดิม	18.11	13.15	15.12	-	-	-	10.70
ทำงานต่างจังหวัดอื่น	3.02	2.48	2.69	4.08	5.62	5.07	3.39
ศึกษาต่อ กลับไป	43.02	54.59	50.00	-	-	-	35.38
<u>ทำงานภูมิลำเนาเดิม</u>							
ศึกษาต่อ ทำงาน- จังหวัดอื่น	11.70	11.91	11.83	24.49	26.40	25.72	15.89
รวม	75.85	82.13	79.64	28.57	32.02	30.79	65.36
<u>ทำงานในกรุงเทพฯ</u>							
ทำงานในกรุงเทพฯ	3.02	1.74	2.24	9.18	12.36	11.23	4.87
ศึกษาต่อแล้วทำงาน- ในกรุงเทพฯ	12.07	11.66	11.83	44.90	51.69	49.28	22.78
รวม	15.09	13.40	14.07	54.08	64.05	60.51	27.66
<u>ศึกษาต่อวิชาชีพอื่น</u>	9.06	4.47	6.29	17.35	3.93	8.70	6.99
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(265)	(403)	(668)	(98)	(178)	(276)	(944)

ตารางที่ 11 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่นและเหตุผล
ในการะทำงานในกรุงเทพฯ ฯ หรือต่างจังหวัด

เหตุผล	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
<u>ทำงานในกรุงเทพฯ ฯ</u>							
โอกาสก้าวหน้ามีมากกว่า	80.00	79.63	79.79	26.92	13.76	18.01	40.78
มีบ้านอยู่ในกรุงเทพฯ ฯ	20.00	11.11	14.89	73.08	79.82	77.64	54.51
อื่น ๆ	-	9.26	5.32	-	6.42	4.35	4.71
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(40)	(54)	(94)	(52)	(109)	(161)	(255)
<u>ทำงานต่างจังหวัด</u>							
กรุงเทพฯ ฯ แออัด ๓อง- คินรณ	87.44	87.92	87.74	92.31	78.57	82.93	87.09
๓องพัฒนาต่างจังหวัด	7.54	5.44	6.23	-	14.29	9.75	6.70
อื่น ๆ	5.02	6.64	6.03	7.69	7.14	7.32	6.21
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(199)	(331)	(530)	(26)	(56)	(82)	(612)

ภาวะเศรษฐกิจของนักศึกษา

โดยทั่วไปผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จะไม่ต้องทำงานหาเงินมาเสียเป็นค่าเล่าเรียนเอง แต่ก็จะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น โดยมีข้อมูลพื้นฐานเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย เช่น ช่วยทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือสมัครใจช่วยเหลือเอง ต้องไปสอนตามหน่วยงานที่ให้ทุนมา เป็นต้น ในนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางก็เช่นเดียวกัน จากตารางที่ 12 นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 86.56 เป็นผู้ที่ได้รับเงินทุนอุดหนุน เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นค่าเล่าเรียน หรือ เรียกว่ามีอุปการะทางการเงินอยู่ โดยมีนักศึกษาร้อยละ 60.21 ที่บิดามารดาส่งเสียให้เรียน ร้อยละ 13.02 บิดาหรือมารดาฝ่ายเดียวที่ส่งให้เรียน ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้ได้แก่ผู้ที่บิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่กรรม หรือบิดามารดาหย่าขาดจากกัน หรือแยกกันอยู่ นักศึกษาร้อยละ 0.53 เป็นนักศึกษาที่มีอุปการะทางการเงินอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมา เช่น สามีนี หรือภรรยา หรือคนรัก หรือเจ้าอาวาส หรือทุนการศึกษาเป็นผู้ให้ความอุดหนุน เพื่อให้จบการศึกษา นอกจากนี้ยังมีนักศึกษ่อีกจำนวนร้อยละ 13.44 ที่มาเรียนโดยอาศัยน้ำพักน้ำแรงของตนในการทำงานและในขณะเดียวกัน ก็นำเงินจากการทำงานนั้นมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเรียนหนังสือ อาทิ ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าหน่วยกิต และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่างเพศแล้ว พบว่า แบบแผนของอุปการะทางการเงินของนักศึกษานายชายและไม่ยายตินชายและหญิงเหมือน ๆ กัน แต่นักศึกษาเพศชายทั้งที่เป็นผู้ยายตินและไม่ยายตินมีจำนวนผู้ที่ทำงานหาเงินเรียนเองสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง ทั้งที่เป็นผู้ยายตินและไม่ยายติน คิดเป็นร้อยละ 25.94, 19.39, 5.46 และ 9.55 ตามลำดับ แสดงว่านักศึกษาชายเป็นผู้ชวนช่วยตัวเองให้ได้รับการศึกษาได้มากกว่านักศึกษาหญิง อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบระหว่างประเภทของการเรียนด้วยแล้วจะเห็นได้ว่า นักศึกษามาก่อนเวลาทำงานหาเงินเรียนเองมากกว่านักศึกษาคณะปกติ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และ 1.30 เนื่องจากนักศึกษามาก่อนเวลานั้น มีโอกาสมากในตอนกลางวันที่จะไปทำงานตามสถานที่ต่าง ๆ และนักศึกษาวัยวิทยาลัยครูจำนวนไม่น้อยที่เป็นข้าราชการไปทำงาน

ตามเวลากลางวันแล้วมาเรียนในตอนเย็นนอกเวลาราชการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และปรับ
เลื่อนวุฒิ

เมื่อมาศึกษาจำนวนเงินในแต่ละเดือนที่นักศึกษาได้รับมาเป็นค่าใช้จ่าย ใน
ตารางที่ 13 โดยเฉลี่ยนักศึกษาได้รับเงินเดือนละ 491.39 บาท โดยนักศึกษาร้อยละ
35.82 ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 200 - 399 บาท ร้อยละ 22.97 ได้รับเงินเดือน ๆ
ละ 400 - 599 บาท ร้อยละ 15.93 ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 600 - 799 บาท นัก-
ศึกษาได้รับเงินเดือน ๆ ละ 800 - 999 บาท มีร้อยละ 10.22 ที่ได้ตั้งแต่ 1,000
บาทขึ้นไปต่อเดือนมีร้อยละ 11.32 เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเงินแต่ละเดือนที่นักศึกษา
ได้รับระหว่างผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่นแล้ว พบว่า จำนวนเงินแต่ละเดือนที่นักศึกษาได้รับ
เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการศึกษาอยู่ในกรุงเทพฯ นั้น แตกต่างกัน คือ นักศึกษาผู้ย้าย
ถิ่นมาเรียนจากต่างจังหวัด ได้รับเงินต่อเดือนเฉลี่ย 555.90 บาท ส่วนนักศึกษาที่มีภูมิลำ-
เนาอยู่ในกรุงเทพฯ เอง เฉลี่ยแล้วได้รับเงินเดือน ๆ ละ 359.24 บาท โดยนัก-
ศึกษาผู้ย้ายถิ่น ร้อยละ 69.55 ได้รับเงินเดือนสูงตั้งแต่ 400 บาทขึ้นไป นักศึกษาชาว
กรุงเทพฯ ร้อยละ 38.03 เท่านั้น ที่มีเงินใช้จ่ายประจำเดือนละมากกว่า 400 บาท
นักศึกษาชาวกรุงเทพฯ ได้รับเงินประจำเดือนละ 200 - 399 บาท มากที่สุด คือ
ร้อยละ 55.13 การที่นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดได้รับเงินใช้จ่ายประจำเดือน
มากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพฯ นั้น จะเป็นเพราะนักศึกษาชาวกรุงเทพฯ
นั้น ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา จึงทุนค่าใช้จ่ายประเภทของใช้ประจำวันไปได้
มาก จะเสียบ้างก็เป็นพวกอาหารกลางวัน ค่ารถประจำทาง และบางคนอาจจะนำอา-
หารไปรับประทานกลางวันด้วยก็ทุนเงินไปได้มาก ตรงกันข้ามกับนักศึกษาต่างจังหวัด
ที่มาเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเริ่มตั้งแต่ค่าที่พักอาศัย ค่าเครื่อง-
นุ่งห่ม ค่ายานพาหนะ ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายประจำวัน อาทิ ผงซักฟอก ยาสีฟัน สบู่
เป็นต้น ดังนั้นนักศึกษาย้ายถิ่นจึงได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายต่อเดือนมากกว่านักศึกษายู

ไม่ย้ายถิ่น ซึ่งก็ตรงกับสมมติฐานย่อยที่ผู้ศึกษาตั้งไว้ เมื่อแยกศึกษาเปรียบเทียบความประเทของการเรียนแล้ว พบว่า นักศึกษาภาคนอกเวลาที่มีเงินใช้จ่ายต่อเดือนมากกว่านักศึกษาภาคปกติทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น กล่าวคือ นักศึกษาภาคนอกเวลาเฉลี่ยได้รับเงินเดือนละ 573.33 บาท นักศึกษาภาคปกติได้รับเดือนละ 428.57 บาท นักศึกษาภาคนอกเวลาที่มีได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เดือนละ 1,000 บาทขึ้นไป มีร้อยละ 17.95 ในขณะที่ นักศึกษาภาคปกติมีร้อยละ 4.30 การที่นักศึกษภาคนอกเวลาที่มีเงินใช้จ่ายต่อเดือนจำนวนมากกกว่านักศึกษภาคปกติ ก็เพราะ มีนักศึกษภาคนอกเวลาจำนวนหนึ่งที่ทำงานมีเงินเดือนของตนเองแล้ว (ทำงานหาเงินเรียนเองร้อยละ 13.44 ตามตารางที่ 12) ซึ่งอาจจะเป็นข้าราชการหรืองานอื่น ๆ จึงทำให้มีจำนวนของผู้ได้รับเงินเดือนสูงมากกว่านักศึกษภาคปกติ

ตารางที่ 14 แสดงความพอใช้จ่ายของจำนวนเงินแต่ละเดือนที่นักศึกษาได้รับ ถึงแม้ว่าจำนวนเงินที่นักศึกษาย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นได้รับแตกต่างกัน แต่อัตราของความพอใช้จ่ายของนักศึกษาทั้งสองประเภทก็อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน มีนักศึกษาย้ายถิ่นร้อยละ 46.82 ที่บอกว่าเงินจำนวนนั้น ๆ แต่ละเดือนที่เขาได้รับนั้นพอใช้จ่าย ในขณะที่ผู้ไม่ย้ายถิ่นร้อยละ 49.43 ที่พอใช้ การที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนักศึกษาย้ายถิ่นนั้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายหลายประเภทมากกว่า เริ่มตั้งแต่ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหาร ค่าเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ค่ายานพาหนะ อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ แต่นักศึกษาย้ายถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดา มักจะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ เมื่อพิจารณาตามบุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ด้วยแล้ว นักศึกษาทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดามีอัตราของความพอใช้จ่ายมากกว่านักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น คือ มีร้อยละ 55.75 และ 49.57 เนื่องจากนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดานั้น ไม่ต้องเสียค่าที่พักอาศัย ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์การใช้จ่ายประจำวัน เช่น ผงซักฟอก ยาสีฟัน สบู่ เป็นต้น นักศึกษาย้ายถิ่นที่มีรายรับน้อยกว่า 200 บาท ไม่ว่าจะพักอาศัยอยู่กับใคร ก็มีอัตราของความไม่พอใช้จ่ายเหมือนกัน เพราะผู้ย้ายถิ่นนั้นต้องรับภาระเสียค่าใช้จ่ายมากกว่านักศึกษาย้ายถิ่น

อยู่แล้วความเหตุผลต่าง ๆ ช่างคน ส่วนนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นที่มีรายรับน้อยขนาดนี้ และมีร้อยละ 25.00 ที่เงินพอใช้ อาจเป็นเพราะนอกจากนักศึกษาเหล่านี้จะไม่คงเสียค่าที่พักอาศัยแล้ว ยังอาจไม่ต้องคิดเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม หากอุปกรณ์การเรียนเอง อาจไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เพราะรถทางบ้านมาส่งหรือเดินมาเรียน เนื่องจากบ้านอยู่ใกล้กับสถานศึกษา ในบางคนอาจจะนำอาหารมารับประทานที่วิทยาลัยด้วย นับว่าต้นทุนค่าใช้จ่ายไม่ได้มาก เงินจำนวนน้อยในแต่ละเดือนที่เขาได้รับจึงพอใช้พอสมควร ส่วนในนักศึกษาที่มีรายได้เดือนละ 1,000 บาทขึ้นไป แต่ยังคงไม่พอใช้อยู่นั้น อาจเนื่องจากนักศึกษาเหล่านี้เสียค่าที่พักอาศัยในราคาแพง หรือใช้อุปกรณ์การเรียน เครื่องแต่งกาย ค่าอาหาร หรืออื่น ๆ ในราคาแพง นอกจากนี้ นักศึกษามางคนที่ทำงานมีเงินเดือนเองแล้ว ยังอาจต้องรับผิดชอบครอบครัว หรือส่งเงินให้ทางบ้านและน้อง ๆ เรียนอีกด้วย

เมื่อแยกศึกษาเปรียบเทียบความพอใช้จ่ายของเงินระหว่างเพศแล้ว ตารางที่ 15 พบว่า นักศึกษาหญิงทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของความพอใช้จ่ายของเงินเดือนมากกว่านักศึกษาชายทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นคิดเป็นร้อยละ 52.76, 57.06, 36.36 และ 35.48 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาหญิงรู้จักประหยัดและรู้จักออกออมแบ่งเงินที่ได้รับแต่ละเดือนให้ใช้ให้ตลอดจนถึงสิ้นเดือน ได้มากกว่านักศึกษาซึ่งบางคนเมื่อได้รับเงินก็ใช้จ่ายเลี้ยงเพื่อนฝูง ทำให้ไม่พอใช้ตลอดจนถึงสิ้นเดือน เห็นได้จากจำนวนเงินที่นักศึกษาได้รับเดือนละต่ำกว่า 200 บาท นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นชายหญิงและผู้ไม่ย้ายถิ่นชายไม่มีใครพอใช้เลย แต่ นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นหญิงยังมีจำนวนผู้ที่เงินพอใช้ร้อยละ 26.67 ซึ่งนอกจากจะเนื่องจากความรู้จักใช้เงินและประหยัดจากนักศึกษาหญิงแล้ว บางคนยังอาจต้นทุนค่าใช้จ่ายในเรื่องการเดินทางและอาหารกลางวันด้วยก็เป็นได้ นักศึกษาที่ได้รับเงินเดือนสูงกว่า 1,000 บาท นักศึกษาหญิงทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น ก็มีอัตราส่วนของความพอใช้จ่ายมากกว่านักศึกษาชายทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น เช่นเดียวกับแบบแผนข้างต้น

จากการที่นักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งที่ตอบว่าเงินไม่ค่อยพอใช้เอง จึงได้ศึกษา
 ต่อไปถึงการแก้ปัญหาหรือการปรับตัวของนักศึกษาเมื่อเงินขาดมือ ในตารางที่ 16 แสดงวิธี
 การแก้ปัญหานักศึกษาเมื่อขาดเงิน นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 86.31 เมื่อเงินหมดและมี
 ความจำเป็นต้องใช้ก็ขอจากพ่อแม่บาง ญาติพี่น้องบ้าง บางครั้งก็ขอหยิบยืมจากเพื่อนหรือ
 ญาติบ้าง แล้วค่อยใช้คืนให้เขาภายหลัง นักศึกษาที่ใช้วิธีนี้ก็มีอยู่บ้าง เช่น การจํานำ ชาย
 ผูกของมีค่าที่มีอยู่ ทำงานหนักเพิ่มขึ้นอีก เป็นต้น การแก้ปัญหาเมื่อขาดเงินของนักศึกษาดู
 ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นเป็นไปตามสภาพของการย้ายถิ่นและไม่แตกต่างกันนัก คือ นักศึกษาชาว
 กรุงเทพฯ มักจะขอจากพ่อแม่เสียร้อยละ 39.22 ขอจากญาติพี่น้องร้อยละ 28.23 มีที่ยืม
 จากเพื่อนบ้างจากญาติบ้างร้อยละ 17.65 ส่วนนักศึกษาที่เป็นผู้ย้ายถิ่นมาเน้นส่วนใหญ่มีได้พัก
 อาศัยอยู่กับพ่อแม่ เมื่อเงินหมดจึงใช้วิธีขอยืมจากญาติหรือจากเพื่อนด้วยร้อยละ 29.50 ที่
 ส่งข่าวทางจดหมาย โทรเลข หรือฝากบอกไปทางบ้าน เพื่อขอเงินเพิ่มมีจำนวนเท่ากัน คือ
 ร้อยละ 29.50 นักศึกษาจากต่างจังหวัดบางส่วนร้อยละ 27.80 เมื่อเงินหมดก็ขอจากญาติ
 พี่น้อง อย่างไรก็ตามก็เป็นที่น่าคํานึงว่ายังมีนักศึกษาจำนวนหนึ่งร้อยละ 6.73 ที่แก้ปัญหาคาด
 แคลนเงินด้วยวิธีที่นายกลยอง คือ การรอคอยทรัพย์สินประหยัดเงินใช้ การทำงานหนักเพิ่มขึ้นอีก
 เพื่อที่จะได้มีเงินเพิ่มขึ้นประทังความขาดแคลนนั้น ๆ ซึ่งเป็นวิธีที่เป็นผู้ใหญ่เต็มตัว รู้จักคิด
 มีใช้จะงอมืองอเท้าขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นรำไป แต่ก็อาจเป็นไปได้ว่านักศึกษาใน
 กลุ่มที่แก้ปัญหารีชี้นี้บางคนเป็นผู้ที่มีงานทำแล้ว และเป็นผู้ใหญ่พอสมควร แบบแผนของการแก้
 ปัญหาเมื่อเงินขาดมือ โดยการขอเพิ่มจากบิดามารดา จากญาติพี่น้อง หรือหยิบยืมจากญาติพี่
 น้อง จากเพื่อนนี้ พบมากทั้งในนักศึกษาภาคปกติและภาคนอกเวลา นักศึกษาดูย้ายถิ่นและไม่
 ย้ายถิ่นทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษส่วนใหญ่ร้อยละ 86.56
 เป็นนักศึกษาที่มีผู้อุปการะอุดหนุนส่งให้เรียน (ตารางที่ 12) นักศึกษาจึงขอเงินเพิ่มได้โดย
 ง่ายและสะดวก

สรุปแล้วนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลาง ก็มีลักษณะเหมือนนักศึกษาทั่ว ๆ ไป คือ ส่วนใหญ่มาเรียนโดยมีผู้ให้ทุนส่งเสียให้เรียน ในนักศึกษาวิทยาลัยครูเหล่านี้ร้อยละ 86.56 มีอุปการะทางการเงินให้ความอุดหนุนอยู่ที่ร้อยละ 13.44 เป็นกลุ่มนักศึกษาที่ทำงานหาเงินมาเสียค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์อื่น ๆ เอง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วนักศึกษาชายทั้งที่เป็นผู้ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น มีความรับผิดชอบตนเองหาเงินเรียนหนังสือมากกว่านักศึกษาหญิงทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น นักศึกษามาก่อนเวลาทำงานหาเงินเรียนเองมากกว่า นักศึกษากาคนปกติ จำนวนเงินที่นักศึกษาได้รับแต่ละเดือนนั้นแตกต่างกันเฉลี่ย 491.39 บาท นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นได้รับมากกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่นเฉลี่ย 555.90 บาท และ 359.24 บาท เนื่องจากนักศึกษาจากต่างจังหวัดต้องใช้จ่ายเงินมากกว่านักศึกษาในกรุงเทพฯ ฯ เริ่มตั้งแต่ค่าที่พักอาศัย ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าของใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น นักศึกษามาก่อนเวลาทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น ได้รับเงินแต่ละเดือนมากกว่านักศึกษากาคนปกติทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นเฉลี่ย 573.33 บาท และ 428.57 บาท เนื่องจากมีนักศึกษามาก่อนเวลาจำนวนไม่น้อยที่ทำงานมีเงินเดือนของตนเองแล้ว ถึงแม้ว่าจำนวนเงินต่อเดือนที่นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นจะได้รับแตกต่างกัน แต่ก็มียัตราของความพอใจจ่ายใกล้เคียงกัน คือ นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นตอบว่าเงินจำนวนนั้นพอใจร้อยละ 46.82 นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นตอบร้อยละ 49.43 เนื่องจากนักศึกษามือย้ายถิ่นต้องเสียค่าใช้จ่ายหลายประเภทมากกว่านักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่น แต่นักศึกษาทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดา ซึ่งถือว่าไม่ต้องเสียค่าที่พัก มีอัตราของความพอใจจ่ายมากกว่านักศึกษาที่พักอยู่กับบุคคลอื่น นักศึกษาหญิงทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของความพอใจจ่ายมากกว่านักศึกษาชายทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาถึงการแก้ปัญหาเมื่อเงินขาดมือ ก็พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะแก้ปัญหาโดยขอเพิ่มจากบิดามารดา ญาติพี่น้อง หรือยืมจากเพื่อนจากเพื่อนก่อน แล้วจึงใช้คืนภายหลัง แต่เมื่อแยกศึกษาตามการย้ายถิ่นแล้ว นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นจะขอจากบิดามารดามากกว่าที่จะขอหรือยืมจากญาติพี่น้อง ส่วนนักศึกษามือย้ายถิ่นนั้น มีอัตราการขอเพิ่มจากบิดามารดา ขอจากญาติพี่น้อง หรือขอยืมจากญาติจากเพื่อนในจำนวนใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 12 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น เพศ ประเภท
ของการเรียน และผู้อุปการะทางการเงิน

ประเภทของการเรียน ผู้อุปการะทางการเงิน	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ภาคปกติ							
บิตามารคา	63.78	71.78	68.69	68.18	68.18	68.18	68.55
บิตาหรือมารคา	9.45	14.35	12.46	15.91	19.32	18.18	14.10
ญาติพี่น้อง	22.83	12.87	16.72	13.64	11.36	12.12	15.40
ทำงานหาเงินเรียน- เอง	3.15	0.50	1.52	2.27	-	0.76	1.30
อื่น ๆ	0.79	0.50	0.61	-	1.14	0.76	0.65
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(127)	(202)	(329)	(44)	(88)	(132)	(461)
ภาคนอกเวลา							
บิตามารคา	31.66	61.88	49.56	48.15	65.17	58.74	52.27
บิตาหรือมารคา	10.79	15.84	13.78	7.41	7.87	7.69	11.98
ญาติพี่น้อง	10.79	11.39	11.15	11.11	6.74	8.39	10.33
ทำงานหาเงินเรียน- เอง	46.76	10.39	25.22	33.33	19.10	24.48	25.00
อื่น ๆ	-	0.50	0.29	-	1.12	0.70	0.42
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(139)	(202)	(341)	(54)	(89)	(143)	(484)

ตารางที่ 12 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น เพศ
ประเภทของการเรียน และผู้อุปการะทางการเงิน

ประเภทของการเรียน ผู้อุปการะทางการเงิน	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
รวม							
บิคา มารคา	46.99	66.75	58.96	57.14	66.67	63.27	60.21
บิคาหรือมารคา	10.15	15.14	13.13	11.22	13.56	12.73	13.02
ญาติพี่น้อง	16.54	12.16	13.88	12.25	9.04	10.18	12.80
ทำงานหาเงินเรียนเอง	25.94	5.46	13.58	19.39	9.60	13.09	13.44
เอง							
อื่น ๆ	0.38	0.49	0.45	-	1.13	0.73	0.53
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(266)	(404)	(670)	(98)	(177)	(275)	(945)

ศูนย์วิจัยทั่วไป
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำนวนตามการย้ายถิ่น เพศ ประเภท
ของการเรียนและจำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน

ประเภทของการเรียน	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ภาคปกติ							
ต่ำกว่า 200	8.33	1.52	4.10	4.76	8.43	7.20	4.98
200 - 399	34.17	29.95	31.55	57.14	69.88	65.60	41.18
400 - 599	29.17	28.43	28.71	30.95	18.08	22.40	26.92
600 - 799	15.83	21.32	19.24	4.77	3.61	4.00	14.93
800 - 999	7.50	12.69	10.73	-	-	-	7.69
1000 บาท ขึ้นไป	5.00	6.09	5.57	2.38	-	0.80	4.30
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(120)	(197)	(317)	(42)	(83)	(125)	(442)
ภาคนอกเวลา							
ต่ำกว่า 200	1.50	0.50	0.90	1.96	9.20	6.52	2.56
200 - 399	16.54	29.95	24.55	37.25	50.57	45.65	30.77
400 - 599	18.79	22.85	21.21	11.77	16.09	14.50	19.23
600 - 799	15.04	22.85	19.70	11.77	9.20	10.14	16.88

ตารางที่ 13 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น ประเภท
ของการเรียน และจำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน

ประเภทของการเรียน ประเภทของการเรียน	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
จำนวนเงินต่อเดือน (บาท)							
ภาคนอกเวลา (ต่อ)							
800 - 999	16.55	14.72	15.45	7.84	4.60	5.80	12.61
1000 บาท ขึ้นไป	31.58	9.13	18.19	29.41	10.34	17.39	17.95
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(133)	(197)	(330)	(51)	(87)	(138)	(468)
รวม ค่ากว่า 200	4.74	1.01	2.47	3.23	8.82	6.84	3.74
200 - 399	24.90	29.95	27.98	46.24	60.00	55.13	35.82
400 - 599	23.72	25.63	24.89	20.43	17.06	18.25	22.97
600 - 799	18.42	22.08	19.48	8.60	6.47	7.23	15.93
800 - 999	12.25	13.71	13.13	4.30	2.35	3.04	10.22
1000 บาท ขึ้นไป	18.97	7.62	12.05	17.20	5.30	9.51	11.32
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(253)	(394)	(647)	(93)	(170)	(263)	(910)

ตารางที่ 14 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจว.แยกตามการย้ายถิ่นบุคคลที่นักศึกษาอาศัย
อยู่ จำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน และความพอใจจ่าย

จำนวนเงินต่อเดือน การย้ายถิ่น อาศัยอยู่	ความพอใจจ่าย			รวม
	พอใจ อย่างสมาย	พอที่	ไม่พอใจ	
ผู้ย้ายถิ่นที่พักกับบิดาและ/หรือมารดา				
ต่ำกว่า 200 บาท	-	-	100.00	100.0 (3)
200 - 599 บาท	26.92	32.05	41.03	100.0 (78)
600 - 999 บาท	22.22	29.63	48.15	100.0 (27)
1000 บาท ขึ้นไป	40.00	20.00	40.00	100.0 (5)
รวม	25.66	30.09	44.25	100.0(113)
บ้านเช่าและหอพัก				
ต่ำกว่า 200 บาท	-	-	100.00	100.0 (1)
200 - 599 บาท	12.50	14.29	73.21	100.0 (56)
600 - 999 บาท	15.68	40.20	44.12	100.0(102)
1000 บาท ขึ้นไป	26.67	26.67	46.66	100.0 (45)
รวม	17.16	29.90	52.94	100.0(204)
ญาติพี่น้อง				
ต่ำกว่า 200 บาท	-	-	100.00	100.0 (6)

ตารางที่ 14 (ต่อ) อัตราส่วนของนักศึกษา จำแนกตามการย้ายถิ่นบุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ควย จำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน และความพอใจจ่าย

จำนวนเงินต่อเดือน การย้ายถิ่น ผู้อาศัยอยู่ควย	ความพอใจจ่าย			รวม
	พอใจ อย่างสบาย	พอที่	ไม่พอใจ	
ญาติพี่น้อง (ต่อ)				
200 - 599 บาท	13.64	29.87	56.49	100.0 (154)
600 - 999 บาท	15.00	36.67	48.33	100.0 (60)
1000 บาท ขึ้นไป	28.58	35.71	35.71	100.0 (14)
รวม	14.91	35.71	53.07	100.0 (228)
เช่าหรือซื้อระหว่างพนองและอื่น ๆ				
ต่ำกว่า 200 บาท	-	-	100.00	100.0 (6)
200 - 599 บาท	15.09	20.76	64.15	100.0 (53)
600 - 999 บาท	3.70	40.74	55.56	100.0 (27)
1000 บาท ขึ้นไป	14.29	21.43	64.28	100.0 (14)
รวม	11.00	25.00	64.00	100.0 (100)
รวมผู้ย้ายถิ่น	16.90	22.92	53.18	100.0 (645)
ผู้ไม่ย้ายถิ่น บิดาและ/หรือมารดา				
ต่ำกว่า 200 บาท	18.75	6.25	75.00	100.0 (16)

ตารางที่ 14 (ต่อ) อัตราส่วนของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่นบุคคลที่นักศึกษาอาศัย
อยู่ควยจำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน และความพอใจจ่าย

จำนวนเงินต่อเดือน การย้ายถิ่น ผู้อาศัยอยู่ควย	ความพอใจจ่าย			รวม
	พอใจ อย่างสบาย	พอค้	ไม่พอใจ	
ผู้ไม่ย้ายถิ่น บิดาและ/หรือมารดา (ต่อ)				
200 - 599 บาท	12.07	40.80	47.13	100.0 (174)
600 - 999 บาท	20.83	29.17	50.00	100.0 (24)
1000 บาท ขึ้นไป	22.22	16.67	61.11	100.0 (18)
รวม	14.22	16.67	50.45	100.0 (232)
บ้านเช่า - ทอพัก				
ต่ำกว่า 200 บาท	-	-	-	-
200 - 599 บาท	-	-	100.00	100.0 (2)
599 - 999 บาท	-	-	-	-
1000 บาท ขึ้นไป	-	-	100.00	100.0 (1)
รวม	-	-	100.00	100.0 (3)
ญาติพี่น้อง				
ต่ำกว่า 200 บาท	-	-	100.00	100.0 (2)
200 - 599 บาท	11.76	41.18	47.06	100.0 (17)

ตารางที่ 14 (ต่อ) อัตราส่วนของนักศึกษาจำแนกตามการข้ายดินบุคคลที่นักศึกษา
อาศัยอยู่ด้วยจำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน และความพอใจจ่าย

จำนวนเงินต่อเดือน การข้ายดิน ผู้อาศัยอยู่ด้วย	ความพอใจจ่าย			รวม
	พอใจ อย่างสบาย	พอคี่	ไม่พอใจ	
ญาติพี่น้อง (ต่อ)				
600 - 999 บาท	-	33.33	66.67	100.0 (3)
1000 บาท ขึ้นไป	-	66.67	33.33	100.0 (3)
รวม	8.00	40.00	52.00	100.0 (25)
เช่าหรือซื้อกระทู้พี่น้อง และอื่น ๆ				
ต่ำกว่า 200 บาท	-	-	-	-
200 - 599 บาท	-	-	-	-
600 - 999 บาท	-	-	-	-
1000 บาท ขึ้นไป	33.33	66.67	-	100.0 (3)
รวม	33.33	66.67	-	100.0 (3)
รวมผู้ไม่ข้ายดิน	15.69	35.74	50.57	100.0 (263)

ตารางที่ 15 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น เพศ จำนวนเงิน
และความพอใจจ่ายค่าเคื้อน

จำนวนเงินต่อเคื้อน (บาท) การย้ายถิ่น	ความพอใจจ่าย			รวม
	พอใจอย่าง สบาย	พอกี	ไม่พอใจ	
เพศ				
ชาย				
ต่ำกว่า 200	—	—	100.00	100.0 (12)
200 — 599	13.82	22.76	63.42	100.0 (123)
600 — 999	5.71	35.72	58.57	100.0 (70)
1000 บาท ขึ้นไป	12.50	25.00	62.50	100.0 (48)
รวม	10.67	25.69	25.64	100.0 (253)
หญิง				
ต่ำกว่า 200	—	—	100.00	100.0 (4)
200 — 599	18.35	28.44	53.21	100.0 (218)
600 — 999	19.18	39.04	41.78	100.0 (146)
1000 บาท ขึ้นไป	46.67	30.00	23.33	100.0 (30)
รวม	20.60	30.16	47.24	100.0 (398)

ตารางที่ 15 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น เพศ
จำนวนเงินและความพอใจจ่ายต่อเดือน

จำนวนต่อเดือน (บาท) การย้ายถิ่น เพศ	ความพอใจจ่าย			รวม
	พอใจอย่าง สบาย	พอที่	ไม่พอใจ	
<u>ไม่ย้ายถิ่นชาย</u>				
ต่ำกว่า 200	—	—	100.00	100.0 (3)
200 - 599	8.07	24.19	67.74	100.0 (62)
600 - 999	16.67	25.00	58.33	100.0 (12)
1000 บาท ขึ้นไป	18.75	31.25	50.00	100.0 (16)
รวม	10.75	24.73	64.52	100.0 (93)
<u>ไม่ย้ายถิ่นหญิง</u>				
ต่ำกว่า 200	20.00	6.67	73.33	100.0 (15)
200 - 599	13.74	48.09	38.17	100.0 (131)
600 - 999	20.00	33.33	46.67	100.0 (15)
1000 บาท ขึ้นไป	22.22	22.22	55.56	100.0 (9)
รวม	15.29	41.77	42.94	100.0 (170)

ตารางที่ 16 อัตราส่วนร้อยของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น เพศ ประเภท
ของการ เรียน และการแก้ปัญหาเมื่อขาดเงิน

ประเภทของการ เรียน การแก้ปัญหา	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
<u>ภาคปกติ</u>							
ขอใบค้ำประกัน	24.00	33.86	29.97	30.95	40.00	36.89	31.90
ขอญาติพี่น้อง	27.20	31.25	29.65	26.19	41.25	36.06	31.43
ยืมเพื่อน, ญาติ	35.20	30.21	32.18	19.05	12.50	14.75	27.33
ทำงานหนักเพิ่มขึ้น	6.40	3.12	4.42	16.67	2.50	7.38	5.24
ประหยัด							
อื่น ๆ	7.20	1.56	3.78	7.14	3.75	4.92	4.10
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(125)	(192)	(317)	(42)	(80)	(122)	(439)
<u>ภาคนอกเวลา</u>							
ขอใบค้ำประกัน	21.01	34.70	29.04	44.23	39.51	41.36	32.55
ขอญาติพี่น้อง	15.22	33.67	26.05	9.62	28.40	21.05	24.63
ยืมเพื่อน, ญาติ	34.78	21.43	26.95	2.50	17.28	20.30	25.05
ทำงานหนักเพิ่มขึ้น	12.32	5.10	8.08	7.69	8.64	8.27	8.14
ประหยัด							

ตารางที่ 16 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น เพศ ประเภทของการเรียน และการแก้ปัญหาเมื่อขาดเงิน

ประเภทของการเรียน การแก้ปัญหา	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ภาคนอกเวลา (ต่อ)							
อื่น ๆ	16.67	5.10	9.88	13.46	6.17	9.02	9.63
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(138)	(196)	(334)	(52)	(81)	(133)	(467)
รวม							
ขอใบคำมารดา	22.43	34.28	29.50	38.30	39.75	39.22	32.23
ขอญาติพี่น้อง	20.91	32.47	27.80	17.02	34.78	28.23	27.92
ยืมเพื่อน, ญาติ	34.39	25.78	29.50	22.34	14.91	17.65	26.16
ทำงานหนักเพิ่ม	9.50	4.12	6.29	11.70	5.59	7.84	6.73
ประหยัด							
อื่น ๆ	12.17	3.35	6.91	10.64	4.97	7.06	6.96
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(263)	(388)	(651)	(94)	(161)	(255)	(906)

ที่พักอาศัยของนักศึกษา

ที่พักอาศัยเป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งในการดำรงชีพของมนุษย์ ทุกคนจะต้องมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม บุคคลในที่พักอาศัยเดียวกัน ก็มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเด็ก วัยศึกษา ผู้ที่อยู่ในบ้านหรือในสิ่งแวดล้อมที่ไม่อำนวยความสะดวกการศึกษาเล่าเรียน หรือบุคคลในบ้านไม่สนับสนุนให้มีความรู้ที่ดี ก็อาจจะไม่ได้เรียนหนังสือหรือเรียนไม่ได้ผลตามที่ควร นอกจากนั้นความอบอุ่นจากบุคคลใกล้ชิดในบ้านก็มีความสำคัญอยู่เช่นกัน ผู้ที่อยู่กับบิดามารคาคูจะได้รับความอบอุ่นมากกว่าผู้ที่อยู่กับบุคคลอื่นหรือบิดามารดาฝ่ายเดียว ตารางที่ 17 แสดงถึงบุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ควย นักศึกษาที่เป็นชาวกรุงเทพฯ เองทั้งชายหญิงส่วนมากร้อยละ 68.37 และ 70.23 พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีอยู่บ้างที่อยู่กับญาติพี่น้องบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ที่ต้องการความเงี้ยบสงบ สะดวกสบายไม่ต้องช่วยงานบ้านหรือการเดินทางในระยะไกลก็ โดยการไปพักอยู่หอพัก หรือบ้านเพื่อนมีน้อยน้อย ส่วนนักศึกษาที่เป็นผู้ย้ายถิ่นนั้น เป็นธรรมชาติอยู่เอง ที่ไม่ค่อยจะได้อยู่กับพ่อแม่ แต่ขอพักอาศัยอยู่กับญาติพี่น้องในกรุงเทพฯ เพื่อเรียนหนังสือ เสียมากกว่า ผู้ย้ายถิ่นชายที่พักอยู่กับญาติร้อยละ 33.84 ผู้ย้ายถิ่นหญิงมีร้อยละ 37.38 ซึ่งการพักอยู่บ้านญาตินี้มักจะไม่ต้องเสียเงินทองอะไร บางคนอาจจะช่วยค่าอาหารบ้างเล็กน้อย และทางคนพ่อแม่ก็เต็มใจให้ลูกหลานมาอยู่ โดยเฉพาะนักศึกษาหญิง ซึ่งพ่อแม่เชื่อใจ สบายใจกว่าที่ลูกหลานจะไปอยู่หอ เช่น บ้านเพื่อน บ้านคนรู้จัก บ้านเช่า หรือหอพัก สำหรับผู้ย้ายถิ่นที่พักอยู่หอพัก นักศึกษาหญิงมีที่พักอยู่หอพักจำนวนมากกว่านักศึกษาชาย คือ ร้อยละ 25.00 และ 10.90 แยกแานน นักศึกษาชายที่เช่าบ้านอยู่มีมากกว่านักศึกษาหญิงที่จะมาอยู่บ้านเช่า คือ ร้อยละ 17.29 และ 7.67 อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาชายคุ้มครองตนเองได้มากกว่า ซึ่งนักศึกษาหญิงก็เลือกพักหอพัก ซึ่งมีระเบียบกฎเกณฑ์พอสมควรสะดวกสบายกว่า พ่อแม่ก็ชอบและยินยอมให้อยู่มากกว่าบ้านเช่า นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นชายยังคงพักอาศัยอยู่กับบิดามารดามีร้อยละ 10.15 นักศึกษาหญิงมีร้อยละ 14.36 นักศึกษาในกลุ่มนี้ ได้แก่ ผู้ที่บิดามารดามาเช่าบ้าน หรือซื้อบ้านพักในกรุง-

เทพ ๆ อยู่กับบุตรเลย หรือไป ๆ มา ๆ ระหว่างบ้านในกรุงเทพฯ และบ้านต่างจังหวัด นอกจากนี้ยังพบในนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดรอบกรุงเทพฯ ที่สามารถเดินทางมาเรียนเช่ารถรับเหมาได้อย่างสะดวก เช่น จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม เป็นต้น นักศึกษาที่ย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัดที่พักอาศัยอยู่บ้านเพื่อน บ้านคนรู้จัก อยู่วัด หรือบ้านพักของทางราชการก็มีอยู่บ้างประปราย

สำหรับความห่างไกลของสถานที่พักที่นักศึกษาอาศัยอยู่กับสถานที่เรียน ตารางที่ 18 นักศึกษาส่วนมากร้อยละ 72.31 อยู่บ้านไม่ไกลจากที่เรียนนัก และเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาย้ายถิ่นมาเรียนทั้งชายและหญิง มีจำนวนผู้ที่อยู่บ้านไกลกับสถานที่เรียนมากกว่า นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นทั้งชายและหญิง คือ ร้อยละ 12.03, 19.31, 5.10 และ 4.50 ทั้งนี้เพราะนักศึกษาย้ายถิ่นนั้นมีโอกาสเลือกพักอาศัยอยู่หอพักหรือบ้านเช่า ซึ่งมีอยู่ใกล้วิทยาลัยครูที่เรียน บรรดาหอพักหรือบ้านแบ่งเช่าเหล่านี้อยู่ใกล้กับวิทยาลัยครูมาก แต่ข้ามถนนหรือเดินไม่กี่นาทีก็ถึง นับว่าเป็นบริการที่ด้อยที่ด้อยอาศัยกันใหม่ประโยชน์และความสะดวกสบายแก่นักศึกษาย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัดมาก เนื่องจากผู้ที่ภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดย่อมไม่คุ้นเคยกับสภาพต่าง ๆ ในเมืองหลวง เช่น สภาพอากาศเป็นพิษ การจราจรที่ติดขัด เป็นต้น ดังนั้นในตารางที่ 19 ถึงแม้ว่านักศึกษารวมใหญ่ร้อยละ 82.35 จะเดินทางมาเรียนหนังสือโดยการนั่งรถประจำทาง แต่เมื่อแยกศึกษาตามการย้ายถิ่นแล้วพบว่า นักศึกษาย้ายถิ่นใช้วิธีนั่งรถประจำทางมาเรียนน้อยกว่านักศึกษาย้ายถิ่นไม่ย้ายถิ่น คือ ร้อยละ 78.51 และ 91.67 นักศึกษาย้ายถิ่นใช้วิธีเดินมาเรียนถึงร้อยละ 18.51 ในขณะที่นักศึกษาย้ายถิ่นไม่ย้ายถิ่นใช้วิธีเดินเพียงร้อยละ 3.62 แสดงว่านักศึกษาย้ายถิ่นมานั้น มาพักอยู่ในหอพัก บ้านแบ่งเช่า บ้านญาติที่อยู่ระยะไกลกับวิทยาลัยครูที่เรียนมากกว่า

เมื่อหันมาพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในที่พักอาศัยเกี่ยวกับนักศึกษาแล้ว ตารางที่ 20 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่พักอาศัยอยู่ในบ้านมีความสัมพันธ์กันดี มีเพียงร้อยละ 4.76 เท่านั้นที่บุคคลในบ้านไม่ยอมเข้าใจกันและคอยจ้องที่จะจับผิดกัวย ซึ่งอัตราส่วนของ

ความไม่เข้าใจกันและจับผิดกันนี้ พบมากในนักศึกษาที่พักอยู่กับบิดาหรือมารดาเพียงฝ่ายเดียว ทั้งนี้ อาจจะเป็นเนื่องจากต้องอยู่ร่วมกับสามีหรือภรรยาใหม่ของบิดาหรือมารดาของตน หรือบิดาหรือมารดาของตนมีบุตรกับสามีหรือภรรยาใหม่นั้นด้วย หรืออาจ เนื่องจากความหงุดหงิดความบกพร่องทางอารมณ์ ต้องทำงานหนัก จึงทำให้อัตราของความไม่เข้าใจกันมีสูง เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างผู้ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นแล้ว นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นจากต่างจังหวัดมาพักอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีอัตราของความไม่เข้าใจกันสูงถึงร้อยละ 25.71 อาจเนื่องจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นประกอบกับเป็นผู้ที่ย้ายถิ่นเข้ามาไม่เคยชินกับบ้านที่พักใหม่และกรุงเทพฯ จึงต้องคิดมากและเกิดปัญหาขึ้นกับตัวนักศึกษาเอง ส่วนในนักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นที่พักอยู่หอพักมีจำนวนความไม่เข้าใจกันสูงถึงร้อยละ 50.00 เนื่องจากจำนวนตัวอย่างมีน้อยเพียง 1 ใน 2 หน่วย จึงทำให้อัตราส่วนร้อยละมีมาก

ตารางที่ 21 แสดงความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวของนักศึกษาในกรุงเทพฯ กับผลการเรียนหลังจากที่นักศึกษามาเรียนวิทยาลัยครูมานานไปแล้ว 1 ปี พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง จำนวนผู้ที่สอบได้คะแนนต่ำกว่าเกรดเฉลี่ย คือ 2.00 มีถึงร้อยละ 16.07 เมื่อพิจารณาพร้อมกับความสัมพันธ์ของบุคคลในที่พักอาศัยเดียวกันกับนักศึกษาแล้วพบว่า ความสัมพันธ์ที่ส่งผลให้การเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง กล่าวคือ นักศึกษาที่อยู่ในบ้านที่บุคคลในครอบครัวเอาใจใส่ทุกซ่ซุซกันดีแล้วสอบได้คะแนนสูงกว่า 3.00 มีร้อยละสูงสุด คือ 7.67 เมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาที่อยู่ในบ้านที่บุคคลในบ้านเข้าใจกันพอสมควร เฉย ๆ ต่อกัน ไม่เข้าใจกัน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 7.05, 3.54 และ 2.22 ตามลำดับ เมื่อแยกศึกษาตามการย้ายถิ่นแล้ว จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ที่ดีของบุคคลในครอบครัวมีอิทธิพลต่อนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมากกว่าที่จะมีต่อนักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่น กล่าวคือ นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นที่อยู่ในบ้านที่เอาใจใส่ทุกซ่ซุซกันดีสอบได้คะแนนต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 14.07 สอบได้คะแนน 3.00 ขึ้นไปร้อยละ 8.52 ในขณะที่นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นที่พักอยู่ในบ้านที่เอาใจใส่กันอย่างดีเช่นนั้น สอบได้คะแนนต่ำกว่า 2.00 มีร้อยละ 19.01 และสอบได้คะแนน

3.00 ขึ้นไปร้อยละ 5.79 แต่ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่เลว ก็มีอิทธิพลเช่นเดียวกัน คือ ทำให้นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นไม่มีใครสอบได้คะแนนสูงถึง 3.00 เลย หรือเรียกว่ามีผลทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นต่ำ แต่ในขณะที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่เลวนี้ ก็มีผลผลักดันให้นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นชั้นเรียนจนกระทั่งผลการสอบออกมาในระดับดี เกเรคสูงกว่า 3.00 ร้อยละ 6.25

นอกจากนี้เมื่อศึกษาไปถึงสิ่งแวดล้อมกับผลการเรียน ในตารางที่ 22 พบว่าบรรยากาศแวดล้อมที่พักอาศัยที่ไม่ดี ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้อาจทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาต่ำ เมื่อเทียบกับนักศึกษาที่อยู่บ้านที่บรรยากาศแวดล้อมส่งเสริมการศึกษาคือ นักศึกษาที่พักอยู่ในบ้านที่บรรยากาศสนับสนุนส่งเสริมการเรียนดีมาก แต่สอบได้คะแนนต่ำกว่าเกเรคเฉลี่ย คือ 2.00 มีร้อยละ 11.46 ในขณะที่เกี่ยวกับนักศึกษาที่พักอยู่ในบ้านที่บรรยากาศค่อนข้างเลวและทำให้การเรียนเลวลงมากสอบได้คะแนนต่ำกว่าเกเรคเฉลี่ยร้อยละ 22.53 และ 26.67 แต่ในขณะที่เกี่ยวกับนักศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยที่เลว มีเหตุรำคาญต่าง ๆ เช่น เสียงดัง กลิ่นเหม็น คับแคบอึดอัด เป็นต้น แต่สอบได้คะแนนสูงตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีจำนวนมากกว่านักศึกษาที่อยู่ในบ้านที่สิ่งแวดล้อมส่งเสริมการเรียน แสดงว่า บรรยากาศแวดล้อมที่พักอาศัยที่เลว นอกจากจะให้นักศึกษามีผลการเรียนเลวแล้ว ยังอาจมีผลกระทบให้นักศึกษามานะสอบได้คะแนนก็ได้

จากตารางที่ 17, 18, 19, 20, 21 และ 22 จะเห็นว่าทางบ้านที่พักอาศัยของนักศึกษา ถ้าเป็นนักศึกษาชาวกรุงเทพฯ ก็มักจะพักอยู่บ้านพ่อแม่เสียเป็นส่วนมาก ร้อยละ 68.37 ในนักศึกษาชาย และร้อยละ 70.23 ในนักศึกษาหญิง นักศึกษาชายหญิง ผู้ย้ายถิ่นมาเรียนจากต่างจังหวัดเมื่อเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ แล้วพักบ้านญาติพี่น้องมากที่สุด ร้อยละ 33.84 ในนักศึกษาชาย และร้อยละ 37.38 นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นหญิง เลือกพักหอพักมากกว่านักศึกษาชาย นักศึกษาชายที่อยู่บ้านแบ่งเช่ามีมากกว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาส่วนมากทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นก็อยู่บ้านไม่ไกลจากวิทยาลัยครูที่เรียนนัก แต่

นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัดทั้งชายและหญิงพักอยู่ในบ้านหรือหอพักที่อยู่ใกล้กับสถานที่เรียนมากกว่านักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นทั้งชายและหญิง เพราะผู้ย้ายถิ่นมาใหม่สามารถเลือกหอพักบ้านแบ่งเช่า ซึ่งมีบริการอยู่มากมายใกล้วิทยาลัยที่เรียน ดังนั้น ผู้ย้ายถิ่นจึงเดินทางมาเรียนด้วยวิธีเดินทางมากกว่านักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นร้อยละ 36.62 และ 10.31 วิธีเดินทางมาเรียนที่พบมากที่สุด ก็คือ การใช้รถประจำทางร้อยละ 78.51 ในผู้ย้ายถิ่นและร้อยละ 91.67 ในผู้ไม่ย้ายถิ่น

สำหรับความสัมพันธ์ของบุคคลในที่พักอาศัยเกี่ยวกับนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันดี มีเพียงร้อยละ 4.76 เท่านั้นที่ไม่เข้าใจกันและคอยจับผิดกัน ซึ่งพบจำนวนมากในนักศึกษาที่พักอยู่กับบิดาหรือมารดาเพียงฝ่ายเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัด อาจเป็นเพราะมีบิดา หรือมารดา หรือพี่ หรือน้องบุญธรรม และในบางคนอาจจะไม่ใช่บ้านที่เคยอยู่ปกติ จึงทำให้คิดมากรวมด้วย เป็นผลทำให้สัดส่วนของความไม่เข้าใจมีสูง ซึ่งความสัมพันธ์ของบุคคลในบ้านก็มีอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักศึกษา ความสัมพันธ์ที่ดีเข้าใจใส่ทุกซอกซอกกันเสมอมีผลทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นอยู่ในระดับสูง ความสัมพันธ์ที่เลวไม่ราบรื่น คอยกระแนะกระเหน็จจับผิดกันมีผลทำให้ไม่มีนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นสอบได้คะแนนถึง 3.00 เลย แต่มีผลผลักดันให้นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นสอบได้คะแนน 3.00 ขึ้นไปถึงร้อยละ 6.25 บรรยากาศแวดล้อมบ้านหรือที่พักอาศัยก็มีอิทธิพลเช่นเดียวกัน บรรยากาศแวดล้อมที่พักอาศัยที่เลวมีผลผลักดันให้นักศึกษาที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นชั้นเรียนมีคะแนนทำให้สอบได้คะแนนสูง

ตารางที่ 17 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น เพศ และบุคคล
ที่นักศึกษาอาศัยอยู่ด้วย

บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ด้วย	การย้ายถิ่น						รวม
	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
บิดามารดา	10.15	14.36	12.69	68.37	70.23	69.57	29.28
บิดาหรือมารดา	4.89	5.44	5.22	16.33	17.98	17.39	8.77
ญาติพี่น้อง	33.84	37.38	35.97	12.24	9.55	10.14	28.54
บ้านเช่า	17.29	7.67	11.49	-	-	-	8.14
เช่า, ซอยอยู่ระหว่างพี่น้อง	4.89	7.18	6.27	-	-	-	4.44
หอพัก	10.90	25.00	19.40	1.02	0.56	0.73	13.95
บ้านเพื่อน, คนรู้จัก	3.38	2.97	3.14	-	0.56	0.36	2.33
อื่น ๆ	14.66	-	5.82	2.04	1.12	1.81	4.55
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(266)	(404)	(670)	(98)	(178)	(276)	(946)

ตารางที่ 18 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามความถี่ของที่พักอาศัย
และการย้ายถิ่น

ความถี่ของที่พัก	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ใกล้กันมาก	12.03	19.31	16.42	5.10	4.50	4.71	13.00
ไม่ใกล้หรือไกลเกินไป	71.05	68.32	69.40	74.49	82.02	79.35	72.31
ไกลกันมาก	16.92	12.37	14.18	20.41	13.48	15.94	14.69
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(266)	(404)	(670)	(98)	(178)	(276)	(946)

ตารางที่ 19 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามวิธีเดินทางมาเรียนและการย้ายถิ่น

วิธีเดินทางมาเรียน	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
รถประจำทาง	72.64	84.17	78.51	89.39	93.75	91.67	82.35
เดิน	23.41	13.78	18.51	3.79	3.47	3.62	14.16
รถส่วนตัวหรือมอเตอร์ไซด์	0.91	1.17	1.04	3.79	2.78	3.26	1.69
รถหลายชนิด	3.04	0.88	1.94	3.03	—	1.45	1.80
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(329)	(341)	(670)	(132)	(144)	(276)	(946)

ตารางที่ 20 อัตราส่วนร้อยของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น บุคคลที่นักศึกษา
อาศัยอยู่ควย และความเข้าใจกัน

การย้ายถิ่น	ความเข้าใจกัน				รวม
	เอาใจใส่ ทุกซ่ซู่กันดี	เข้าใจกัน พอสมควร	เฉย ๆ	ไม่เข้าใจกัน และคอยจับผิดกัน	
<u>ผู้ย้ายถิ่น</u>					
บิคมารคา	49.41	43.53	4.71	2.35	100.0 (85)
บิคาหรือมารคา	28.57	34.28	11.44	25.71	100.0 (35)
ญาติพี่น้อง	44.81	36.52	16.18	2.49	100.0 (241)
บ้านเช่า	35.06	42.86	19.48	2.60	100.0 (77)
เช่าหรือซื้อบ้านอยู่ระหว่าง พี่น้อง	61.91	28.57	4.76	4.76	100.0 (42)
หอพัก	27.69	53.85	15.38	3.08	100.0 (130)
อื่น ๆ	3.66	55.00	6.67	6.67	100.0 (60)
รวม	40.00	42.54	13.13	4.33	100.0 (670)
<u>ผู้ไม่ย้ายถิ่น</u>					
บิคมารคา	48.96	39.06	7.81	4.17	100.0 (192)
บิคาหรือมารคา	39.59	45.83	8.33	6.25	100.0 (48)
ญาติพี่น้อง	28.57	42.86	14.29	14.28	100.0 (28)
บ้านเช่า	-	-	-	-	-

ตารางที่ 20 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น บุคคลที่
นักศึกษาอาศัยอยู่ควย และความเข้าใจกัน

การย้ายถิ่น	ความเข้าใจกัน				รวม
	เอาใจใส่ ทุกซ่ซ่ซกันก็	เข้าใจกัน พอสมควร	เฉย ๆ	ไม่เข้าใจกัน และค่อยจับผิดกัน	
บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ควย					
ผู้ไม่ย้ายถิ่น (ต่อ)	-	-	-	-	-
เช่าหรือซ้ออยู่ระหว่าง พี่น้อง	-	-	-	-	-
หอพัก	-	50.00	-	50.00	100.0 (2)
อื่น ๆ	33.33	50.00	16.67	-	100.0 (6)
รวม	44.56	40.94	8.70	5.80	100.0(276)
รวม					
บิคา มารคา	49.10	40.43	6.86	3.61	100.0(277)
บิคาหรือมารคา	34.94	40.96	9.64	14.46	100.0 (83)
ญาติพี่น้อง	43.12	37.17	15.99	3.72	100.0(269)
บ้านเช่า	35.06	42.86	19.48	2.60	100.0 (77)
เช่าหรือซ้ออยู่ระหว่าง พี่น้อง	62.79	27.91	4.65	4.65	100.0 (43)
หอพัก	27.27	53.79	15.15	3.79	100.0(132)
อื่น ๆ	30.77	55.39	7.69	6.15	100.0 (65)
รวม	41.33	42.07	11.84	4.76	100.0(946)

ตารางที่ 21 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น ความเข้าใจกัน
ในที่พักอาศัยและผลการเรียนเมื่อชั้น ป.กศ.ปีที่ 1

การย้ายถิ่น ความเข้าใจกัน	ผลการเรียน				รวม
	ต่ำกว่า 2.00	2.00— 2.49	2.50— 2.99	3.00 ขึ้นไป	
ผู้ย้ายถิ่น					
เอาใจใส่ทุกข้อสูงสุด	14.07	52.96	24.45	8.52	100.0(270)
เข้าใจกันพอสมควร	19.43	53.71	20.85	6.01	100.0(283)
เฉย ๆ	13.64	64.77	19.32	2.27	100.0 (88)
ไม่เข้าใจ จับผิด	13.80	55.17	31.03	—	100.0 (29)
รวม	16.27	54.92	22.54	6.27	100.0(670)
ผู้ไม่ย้ายถิ่น					
เอาใจใส่ทุกข้อสูงสุด	19.01	47.93	27.27	5.79	100.0(121)
เข้าใจกันพอสมควร	13.16	45.61	31.58	9.65	100.0(114)
เฉย ๆ	12.00	32.00	48.00	8.00	100.0 (25)
ไม่เข้าใจ จับผิด	12.50	81.25	—	6.25	100.0 (16)
รวม	15.58	47.46	29.35	7.61	100.0(276)
รวม					
เอาใจใส่ทุกข้อสูงสุด	15.60	51.41	25.32	7.67	100.0(391)
เข้าใจกันพอสมควร	17.63	51.39	23.93	7.05	100.0(397)

ตารางที่ 21 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น ความเข้าใจกันในที่พักอาศัยและผลการเรียนเมื่อชั้น ป.กศ.ปีที่ 1

การย้ายถิ่น	ผลการเรียน				รวม
	ต่ำกว่า 2.00	2.00 - 2.49	2.50 - 2.99	3.00 ขึ้นไป	
ความเข้าใจกัน	2.00	2.49	2.99	3.00 ขึ้นไป	
รวม (ต่อ)					
เฉย ๆ	13.27	57.52	25.67	3.54	100.0(113)
ไม่เข้าใจ จับผิด	13.33	64.45	20.00	2.22	100.0 (45)
รวม	16.07	52.75	24.52	6.66	100.0(946)

ตารางที่ 22 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น บรรยากาศที่พักอาศัย และผลการเรียนเมื่อชั้น ป.กศ.ปีที่ 1

การย้ายถิ่น	ผลการเรียน				รวม
	ต่ำกว่า 2.00	2.00 - 2.49	2.50 - 2.99	3.00 ขึ้นไป	
บรรยากาศแวดล้อม	2.00	2.49	2.99	3.00 ขึ้นไป	
บรรยากาศ					
ผู้ย้ายถิ่น					
ส่งเสริมการเรียนดีมาก	13.04	56.52	24.64	5.80	100.0 (69)
ส่งเสริมพอสมควร	16.55	55.30	22.52	5.63	100.0(302)
ไม่ส่งเสริมแต่ไม่ทำลาย	15.09	57.33	20.69	6.89	100.0(232)

ตารางที่ 22 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น บรรรยากาศ-
แวดล้อมที่พึงอาศัย และผลการเรียนเมื่อขึ้น ป.ศ.ปีที่ 1

การย้ายถิ่น บรรรยากาศแวดล้อม	ผลการเรียน				รวม
	ต่ำกว่า 2.00	2.00 - 2.49	2.50 - 2.99	3.00 ขึ้นไป	
ผู้ย้ายถิ่น (ต่อ)					
คอนข้างเลว	21.82	43.64	27.27	7.27	100.0 (55)
ทำให้การเรียนเลวลงมาก	25.00	41.67	25.00	8.33	100.0 (22)
รวม	16.27	54.92	22.54	6.27	100.0(670)
ผู้ไม่ย้ายถิ่น					
ส่งเสริมการเรียนดีมาก	7.41	48.15	37.03	7.41	100.0 (27)
ส่งเสริมพอสมควร	15.70	51.24	28.10	4.96	100.0(121)
ไม่ส่งเสริมแต่ไม่ทำลาย	15.60	46.79	28.44	9.17	100.0(109)
คอนข้างเลว	25.00	25.00	37.50	12.50	100.0 (16)
ทำให้การเรียนเลวลงมาก	33.34	33.33	-	33.33	100.0 (3)
รวม	15.58	47.46	29.35	7.61	100.0(276)

ตารางที่ 22 (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่น บรรรยากาศ-
แวดล้อมที่พักอาศัย และผลการเรียนเมื่อชั้น ป.กศ.ปีที่ 1

การย้ายถิ่น บรรรยากาศแวดล้อม	ผลการเรียน				รวม
	ต่ำกว่า 2.00	2.00 - 2.49	2.50 - 2.99	3.00 ขึ้นไป	
รวม	11.46	54.17	28.12	6.25	100.0 (96)
ส่งเสริมการเรียนดีมาก	16.31	54.14	24.11	5.44	100.0(423)
ส่งเสริมพอสมควร	15.25	53.96	23.17	7.62	100.0(341)
ไม่ส่งเสริมแต่ไม่ทำลาย	22.53	39.44	29.58	8.45	100.0 (71)
ค่อนข้างเลว	26.67	40.00	20.00	13.33	100.0 (15)
ทำให้การเรียนเลวลงมาก	16.07	52.75	24.52	6.66	100.0(946)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเลื่อนชั้นทางสังคม

มูลเหตุของการศึกษาถึงการเลื่อนชั้นทางสังคม ก็กับการย้ายถิ่นของนักศึกษาชั้น ป.ศ. ของวิทยาลัยครูส่วนกลาง ก็เนื่องจากส่วนกลางหรือกรุงเทพ ฯ เป็นจังหวัดที่รับ ประชากรย้ายถิ่นเข้ามาเรียนมากที่สุดในประเทศไทย และวิทยาลัยครูทุกแห่งในกรุงเทพฯ ก็เปิดรับนักศึกษาจากทุกจังหวัด ทุกภาคให้เข้ามาเรียนได้โดยไม่จำกัดภูมิลำเนา จึงเป็น โอกาสของผู้ที่อยู่ต่างจังหวัดจะย้ายถิ่นเข้ามาเรียนด้วยเหตุผลหลาย ๆ อย่าง เช่น เพื่อ ความสนุกสนานในเมืองหลวง เพื่อเรียนในสถาบันที่คิดว่าดีกว่า และที่สำคัญเพื่อสถานภาพ ที่สูงกว่าเดิม เพราะการเลื่อนชั้นทางสังคมนั้น เป็นปัจจัยของการย้ายถิ่นที่นิยมกระทำกันมาก¹

การศึกษาถึงการเลื่อนชั้นทางสังคม โดยทั่วไปมักจะใช้อาชีพเป็นดัชนีในการวัด คือ ถ้ามีอาชีพที่จัดอันดับไว้สูงหรือต่ำกว่าอาชีพที่เขาทำแรกเริ่ม แสดงว่าคุณคนนั้นได้เลื่อน สถานภาพของตัวเองสูงขึ้นหรือต่ำลง เป็นการเลื่อนชั้นทางสังคมในรุ่นอายุ ถ้ามีอาชีพ สูงหรือต่ำกว่าอาชีพบิดาของเขาทำอยู่ แสดงว่าคุณคนนั้นได้เลื่อนสถานภาพทางสังคมของ เขาสูงหรือต่ำลงเป็นการเลื่อนชั้นทางสังคมระหว่างรุ่นอายุ แต่ในการศึกษาถึงการเลื่อน ชั้นทางสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางนี้ จะศึกษาโดยใช้ระดับการศึกษา เป็นดัชนี ในการวัดด้วย โดยจะเปรียบเทียบการศึกษาของบิดามารดากับการศึกษาของบุตร เนื่องจาก ว่านักศึกษาเหล่านี้ยังไม่จบการศึกษาออกไปทำงาน เป็นแต่คาดว่าจะต้องสำเร็จการ ศึกษาเท่านั้น และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต่อไปอาจจะไม่ได้ทำงานตามวุฒิของตน บาง คนอาจจะไปเป็นเกษตรกร หรือค้าขายก็ได้เนื่องจากประชากรมีมาก จำนวนผู้ที่เรียนจบ ครุมีมาก แต่ปริมาณงานครูที่รับมีน้อยมาก เกิดปัญหาครูว่างงาน หรือต้องไปทำงานอื่นแทน ซึ่งในบางอาชีพที่ครูไปทำนั้น อาจจะจัดอยู่ในระดับต่ำกว่าอาชีพของบิดามารดาก็ได้ ทั้ง ๆ

¹ International Labour. Office, Report to the Government of Thailand on Internal Migration. (Geneva; I.L.O, 1965), p.98.

ตารางที่ 23 แสดงอาชีพของบิดามารดาของนักศึกษา นักศึกษาที่บิดาเป็นข้าราชการและครูมีร้อยละ 33.08 ค่าขายร้อยละ 27.15 ไร่แรงงานเป็นเกษตรกรหรือกรรมกรร้อยละ 37.54 เมื่อแยกศึกษาตามการย้ายถิ่น นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาเรียนจากต่างจังหวัดมีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกรรับจ้าง ไร่แรงงานอื่น ๆ มากกว่านักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นคิดเป็นร้อยละ 41.53 และ 27.90 แต่นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นมีบิดาเป็นครูและข้าราชการอื่นมากกว่านักศึกษาผู้ย้ายถิ่นคิดเป็นร้อยละ 43.12 และ 28.93 เมื่อแยกศึกษาตามเพศแล้วพบว่านักศึกษาชาย ทั้งที่เป็นผู้ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นมีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรวมไร่แรงงานมากกว่านักศึกษาหญิง ทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น ร้อยละ 52.27, 33.67, 34.49 และ 24.72 ตามลำดับ ส่วนอาชีพของมารดานักศึกษานั้นมีเป็นครูและข้าราชการอื่นน้อยกว่านักศึกษาที่บิดาเป็นครูและข้าราชการอื่น คือ ร้อยละ 7.64 ในนักศึกษาผู้ย้ายถิ่น และ 10.55 ในนักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่น นักศึกษาชายหญิงทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นที่มารดาอยู่เฉย ๆ หรือทำแต่งงานบ้านทุ่งหาอาหาร บัดกวาดเช็ดถู ดูแลบ้านที่อยู่อาศัยมีร้อยละ 10.19, 16.38, 25.51 และ 25.99 ตามลำดับ การที่เป็นเช่นนี้ เพราะตามปกติแต่เดิมมาหญิงไทยมักจะได้รับการศึกษาน้อยกว่าชาย โอกาสที่จะไปทำงานรับราชการหรือไปบริหารงานจึงมีน้อย แต่กลับนิยมให้ทำงานบ้านหรือทำงานอยู่กับบ้าน เช่น ขายขนม ทำเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ หรืออื่น ๆ จากการศึกษาที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ นี้เอง เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพของนักศึกษา ซึ่งคาดว่าจะออกไปเป็นครูนั้น จึงพบว่า อาชีพของบิดามารดา ได้แก่ ค่าขาย ซึ่งได้แก่การค้าขายขนาดเล็ก เปิดร้านขายของชำหรืออื่น ๆ ที่มีใช้ธุรกิจขนาดใหญ่ การเกษตรกรรมรับจ้าง ไร่แรงงานหรืออื่น ๆ จัดเป็นอาชีพที่อยู่ในระดับต่ำกว่าอาชีพครูของนักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นงานวิชาชีพที่ใช้สมอง นักศึกษาส่วนใหญ่จึงเป็นผู้ที่เคลื่อนไหวสถานภาพทางสังคมตามอาชีพระหว่างรุ่นอายุสูงขึ้น โดยนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นจากต่างจังหวัดมีการเคลื่อนไหวสถานภาพนี้สูงกว่านักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่น

ทางด้านการศึกษาของบิดามารดานั้น จากตารางที่ 24 พบว่าบิดาของนักศึกษาเหล่านั้นมีการศึกษาสูงกว่ามารดา กล่าวคือ นักศึกษาที่บิดาไม่ได้เข้าเรียนหนังสือในโรงเรียนมีร้อยละ 8.85 แต่มีมารดาไม่ได้เรียนหนังสือร้อยละ 12.87 นักศึกษาที่บิดามีการ

ศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีร้อยละ 48.19 ที่มารคามีการศึกษา
 ระดับนี้มีร้อยละ 68.94 ส่วนนักศึกษาที่บิดามารคามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษา
 6 (หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)
 มีร้อยละ 26.22 และ 11.81 นักศึกษาที่บิดามารดาเรียนชั้นสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.ศ.
 3) มีร้อยละ 16.74 และ 6.38 ปรากฏการณ์เช่นนี้พบได้ในสังคมไทยทั่วไป เนื่องจากผู้หญิง
 นั้นมักจะ ไม่ค่อยจะได้เรียนสูงเท่าผู้ชาย ผิดกับปัจจุบันที่ค่านิยมเหล่านี้เจือจางลง ซึ่ง
 หญิงมีโอกาสเรียนได้เกือบเท่าชาย เมื่อแยกศึกษาถึงระดับการศึกษาของบิดาต่อไป โดยพิจารณา
 ตามเพศและการย้ายถิ่นแล้วพบว่า นักศึกษาชายหญิงชาวกรุงเทพฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้ย้ายถิ่นมี
 บิดามารคามีการศึกษาระดับสูงกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คือ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษา
 1 ขึ้นไปมากกว่านักศึกษาผู้ย้ายถิ่นทั้งชายและหญิง กล่าวคือ นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นทั้งชายและหญิงมีบิดา
 เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในปัจจุบัน) ขึ้นไปร้อยละ 57.29 และ 50.56
 นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นทั้งชายและหญิงมีร้อยละ 30.42 และ 40.39 ทางด้านมารดานั้น นักศึกษา
 ผู้ไม่ย้ายถิ่นชายและหญิงที่มีมารดาเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไปมีร้อยละ 29.90 และ 20.46
 ผู้ย้ายถิ่นชายหญิงมีร้อยละ 10.19 และ 19.66 และเมื่อมาพิจารณาการศึกษาถึงการศึกษาระดับ
 บิดามารดาในระดับเทียบเท่ากับการศึกษาของนักศึกษาก่อนที่จะมาเรียนในวิทยาลัยครู คือ
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้น พบว่านักศึกษาร้อยละ 83.26 มีบิดามีการศึกษาระดับนี้และมารดา
 เรียนระดับนี้เช่นกัน มีร้อยละ 93.62 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางนี้ส่วนใหญ่ถึง
 จะเรียนจบแค่ชั้น ป.ศ. ไม่ศึกษาต่อชั้นสูงขึ้นไปก็ยังมีการศึกษาสูงกว่าบิดามารดาของตน

จากการศึกษาคำนำอาชีพและการศึกษาของบิดามารดาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษา
 วิทยาลัยครูส่วนกลางได้เลื่อนสถานภาพทางสังคมทางคำนำอาชีพและการศึกษาสูงขึ้น ใน
 ระหว่างรุ่นอายุ ซึ่งตรงกับสมมติฐานย่อยที่ตั้งไว้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีการเลื่อนชั้นทาง
 สังคมสูงขึ้น และการศึกษาในนักศึกษวิทยาลัยครูภาคเหนือ ก็ให้ผลถึงการเลื่อนชั้นทางสังคม

สูงขึ้นเช่นเดียวกัน¹ ความแตกต่างของการเลื่อนชั้นทางสังคมสูงขึ้นระหว่างผู้ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่น พบว่า นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นได้เลื่อนชั้นสูงขึ้นมากกว่านักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่น หรืออาจจะกล่าวได้ว่า การที่นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาเรียนทำให้นักศึกษาได้เลื่อนสถานภาพทางสังคมสูงขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ เติมศักดิ์ สุวรรณประเทศ, "การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษาของนักเรียนฝึกหัดครูในภาคเหนือ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ ภาควิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 79.

ตารางที่ 23 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามอาชีพของบิตามารคา และ
การย้ายถิ่น

อาชีพของบิตามารคา	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	ชาย	
บิตา							
ครู	8.33	15.14	12.44	8.16	5.06	6.16	10.60
ข้าราชการอื่นนอกจาก-	15.53	17.12	16.49	39.80	35.39	36.96	22.48
ครู							
คหชาขาย	20.46	31.02	26.84	16.33	34.27	27.90	27.15
เกษตรกร	46.59	28.04	35.38	13.26	5.62	8.33	27.47
ลูกจ้าง, กรรมกร	5.68	6.45	6.15	20.41	19.10	19.57	10.07
อื่น ๆ	3.41	2.23	2.70	2.04	0.56	1.08	2.23
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(264)	(403)	(667)	(98)	(178)	(276)	(943)
มารคา							
ครู	3.77	7.69	6.14	5.10	3.39	4.00	5.51
ข้าราชการอื่นนอกจาก-	0.76	1.98	1.50	7.14	6.21	6.55	2.97
ครู							
คหชาขาย	31.70	41.94	37.87	36.74	49.72	45.09	39.98
เกษตรกร	49.43	29.28	37.28	14.29	6.21	9.09	29.06

ตารางที่ 23 (ต่อ) อัตราส่วนรอยของนักศึกษาจำแนกตามอาชีพของบิดามารดา
และการย้ายถิ่น

อาชีพของบิดามารดา	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
มารดา (ต่อ)							
ลูกจ้าง, กรรมกร	4.15	2.73	3.29	11.22	8.48	9.45	5.09
แม่บ้าน	10.19	16.38	13.92	25.51	25.99	25.82	17.39
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(265)	(403)	(668)	(98)	(177)	(275)	(943)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 อัตราส่วนร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการศึกษาของบิดามารดาและ
และการย้ายถิ่น

การศึกษาของบิดามารดา	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
<u>บิดา</u>							
ไม่ได้เข้าโรงเรียน	7.98	8.98	8.58	8.33	10.11	9.49	8.83
ป.1 - ป.4	61.60	46.63	52.56	34.38	39.33	37.59	48.19
ม.1 - ม.6	18.25	26.43	23.19	33.33	33.71	33.58	26.22
สูงกว่ามัธยมปีที่ 6	12.17	17.96	15.67	23.96	16.85	19.34	16.74
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(263)	(401)	(664)	(96)	(178)	(274)	(938)
<u>มารดา</u>							
ไม่ได้เข้าโรงเรียน	15.47	11.19	12.89	14.43	11.93	12.82	12.87
ป.1 - ป.4	74.34	69.15	71.21	55.67	67.61	63.37	68.94
ม.1- ม.6	6.79	12.69	10.35	18.56	13.64	15.38	11.81
สูงกว่ามัธยมปีที่ 6	3.40	6.97	5.55	11.34	6.82	8.43	6.38
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(265)	(402)	(667)	(97)	(176)	(273)	(940)

ปัญหาที่พบและการแก้ไข

การศึกษาถึงปัญหาของนักศึกษาที่เนื่องจากกรุงเทพฯ นั้น มีข้อเสนอที่อยู่ตามปกติที่นักศึกษาเคยชิน ในนักศึกษามางคนอาจมีความรู้สึกตรงกันข้ามด้วยซ้ำ เพราะกรุงเทพฯ นั้น ผู้คนชักชวนให้คิดค้า อากาศร้อนคามากมาย การจราจรติดขัด การเดินทางลำบากต้องแย่งขึ้นรถประจำทาง ที่พักอาศัยแออัด รายจ่ายมีมาก แต่กรุงเทพฯ มีความสะดวกสบายมากกว่าต่างจังหวัด สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความแปลกใหม่ ความลำบากที่นักศึกษาต้องประสบ ถึงแม้ว่าจะไม่ถึงกับเป็นปัญหารุนแรงจนทนไม่ได้ แต่ก็สร้างความรบกวนที่นักศึกษาต้องยอมรับ อย่างไรก็ตาม นอกจากจะศึกษาในนักศึกษานักย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัดแล้ว ยังศึกษาเปรียบเทียบกับนักศึกษาชาวกรุงเทพฯ ซึ่งไม่ได้ย้ายถิ่นด้วย ตารางที่ 25 แสดงปัญหาของนักศึกษาทั้งที่ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นประสบจากการที่นักศึกษาเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ ปัญหาของนักศึกษานักย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นมีไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากปัญหาของความคิดถึงบ้านหรือสถานที่เคยอยู่เดิม ซึ่งพบแต่ในผู้ย้ายถิ่น ปัญหาที่พบมากที่สุดเป็นปัญหาที่ยากแก่การแก้ไข มีกันอยู่ทั่วหน้ากันไม่ได้มีเฉพาะนักศึกษา นั่นคือ ปัญหาเศรษฐกิจเงินไม่พอใช้ รายรับไม่สอดคล้องกับรายจ่าย ซึ่งรวมถึงรายได้มีน้อยแต่จำเป็นต้องใช้จ่ายเงินในค่านต่าง ๆ มาก เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่ารถเมล์ประจำทาง ค่าอาหาร เป็นต้น และรวมทั้งผู้ที่ได้รับเงินจำนวนมาก แต่ใช้เงินไปในส่วนที่ไม่ค่อยจำเป็น หรือสุรุ่ยสุร่ายเกินกว่าเหตุ เช่น การใช้เสื้อผ้าแพงจนเกินตัว การดื่มสุรา การรับประทานอาหารในห้องอาหารแพง ๆ เป็นประจำ นักศึกษานักย้ายถิ่นชายหญิงที่ประสบกับปัญหาทางการเงินไม่พอใช้มีร้อยละ 37.20 และ 53.55 นักศึกษานักย้ายถิ่นชายหญิง พบปัญหานี้ร้อยละ 48.33 และ 53.62 ปัญหา รองลงมาเป็นทางการเรียน ผู้ย้ายถิ่นพบปัญหานี้ร้อยละ 21.65 ในนักศึกษานักย้ายถิ่นชายร้อยละ 12.13 ในนักศึกษาหญิงในผู้ไม่ย้ายถิ่นชายหญิงมีร้อยละ 22.50 และ 24.64 การที่นักศึกษาจากต่างจังหวัดมีปัญหาทางการเงินน้อยกว่านักศึกษาวงกรุงเทพฯ อาจเป็นเพราะนักศึกษาจาก

ต่างจังหวัดตั้งใจมาสอบเข้าครูเลย แต่นักศึกษาชาวกรุงเทพฯ นั้น มีที่เลือกมากกว่าสอบเข้าเรียนที่อื่นไม่ได้ จึงมาเรียนครู ทำให้ไม่ค่อยตั้งใจเรียน สำหรับปัญหาอื่น ๆ เช่น ค่าอาหารการกิน สถานที่พักอาศัย ย่อมจะพบได้ในผู้ย้ายถิ่นมากกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่น เป็นธรรมดา และจำนวนร้อยละที่พบปัญหาเหล่านี้ ก็มียุ่เล็กน้อย แล้ปัญหาที่พบในผู้ไม่ย้ายถิ่นมากกว่าผู้ย้ายถิ่น คือ ปัญหาทางด้านการเดินทาง การคมนาคม ผู้ย้ายถิ่นมีปัญหาในร้อยละ 4.35 ผู้ไม่ย้ายถิ่นมีปัญหาในร้อยละ 8.14 เหตุผลของความแตกต่างนี้กล่าวมาแล้วในเรื่องความห่างไกลของที่พักอาศัย เพราะนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัดนั้น มีโอกาสเลือกที่พักที่การเดินทางสะดวกได้ง่ายกว่านักศึกษาชาวกรุงเทพฯ ที่ซึ่งอยู่มาอยู่แล้ว แต่ไปสอบที่วิทยาลัยครูที่อยู่ไกลหรือการจราจรติดขัด ก็ไม่สามารถย้ายมาอยู่ใกล้สถานที่เรียนได้ อย่างไรก็ตามก็จากการศึกษาเรื่องนี้ ก็พบว่า มีนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาร้อยละ 3.75 ที่ไม่มีปัญหาเลยในการมาพักเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ ที่นี้อาจเนื่องจากเขาย้ายมาอยู่มาแล้วเป็นเวลานานหลายปีจนเกิดความเคยชิน หรือบางคนอาจจะเพิ่งย้ายมาแต่มีความพร้อมบริบูรณ์เงินไม่เกิดปัญหาได้ และมีนักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นร้อยละ 11.63 ที่ไม่มีปัญหาเลย การศึกษาที่จึงสนับสนุนสมมติฐานย่อยที่ตั้งไว้ว่านักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาจะประสบปัญหามากกว่านักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่น

ตารางที่ 26 แสดงถึงบุคคลที่นักศึกษาไปปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น การปรึกษาในที่นี้เป็นคำแนะนำในการแก้ปัญหาว่าตัวนักศึกษจะทำอย่างไร เมื่อพบกับปัญหา และปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาทั่ว ๆ ไปตั้งแต่เรื่องเล็กน้อย จนถึงเรื่องใหญ่ ๆ แล้วแต่บุคคล จากตารางที่ 26 พบว่า บุคคลที่นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นและไม่ย้ายถิ่นไปปรึกษานั้นขึ้นอยู่กับสภาพของการย้ายถิ่นด้วย คือ นักศึกษาชาวกรุงเทพฯ ผู้ไม่ได้ย้ายถิ่นซึ่งส่วนใหญ่พักอยู่กับบิดามารดามีร้อยละของการปรึกษาบิดามารดามากที่สุด คือ 44.53 ส่วนนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นจากต่างจังหวัดมักจะไม่ค่อยมีใ้คุยกับบิดามารดา จึงมีอัตราส่วนของผู้ที่ปรึกษาบิดามารดาน้อยกว่าคือ ร้อยละ 14.33 แต่ไปปรึกษากับญาติผู้ใหญ่ในบ้านที่พักอาศัยอยู่ด้วยร้อยละ 22.99

นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมีปริกษาคครูอาจารย์น้อยกว่าผู้ไม่ย้ายถิ่น คือ ร้อยละ 5.37 ในขณะที่นักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นปริกษาร้อยละ 15.11 เนื่องจากนักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่นมีปัญหาทางด้านการเรียนมากกว่านักศึกษาผู้ไม่ย้ายถิ่น (ตามตารางที่ 25) อย่างไรก็ตามก็ จะพบว่าเพื่อนมีอิทธิพลสำหรับนักศึกษาอย่างมาก เรื่องบางเรื่องนักศึกษาไม่บอกใครแม่แต่พ่อแม่ แต่จะเล่าให้เพื่อนฟัง นักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัดที่อยู่ห่างบ้านไกลจากพ่อแม่ มักจะปริกษาหารู้กับเพื่อนมากกว่า คือ ร้อยละ 38.80 ในผู้ย้ายถิ่น และร้อยละ 25.18 ในผู้ไม่ย้ายถิ่น จำนวนนักศึกษาที่มีความเป็นผู้ใหญ่พอสมควรรับผิดชอบตนเอง เมื่อมีปัญหาที่หาทางปรึกษาด้วยตนเอง ไม่ปริกษาใคร ในผู้ย้ายถิ่นมีร้อยละ 14.33 ในผู้ไม่ย้ายถิ่นมีร้อยละ 10.58 เมื่อแยกศึกษาตามเพศแล้ว พบว่า แบบแผนของการปริกษากับบุคคลต่าง ๆ ที่กล่าวแล้ว ของนักศึกษาชายและหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน

จากการศึกษาถึงปัญหาของนักศึกษา ปัญหาที่พบมากที่สุด เป็นปัญหาที่พบได้ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว จนถึงระดับชาติ ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ให้ดีขึ้น จะต้องใช้ความพยายามมากจริง ๆ ปัญหานี้ คือ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย มีของที่จำเป็นต้องซื้อมากกว่าเงินที่มีจะซื้อ ผู้ย้ายถิ่นที่ประสบกับปัญหานี้มีร้อยละ 45.50 ผู้ไม่ย้ายถิ่นมีร้อยละ 51.16 ปัญหาที่พบรองลงมาเป็นทางด้านการเรียนในผู้ย้ายถิ่นมีร้อยละ 16.82 ผู้ไม่ย้ายถิ่นมีร้อยละ 23.64 ปัญหาอื่น ๆ เช่น ด้านอาหารการกิน ด้านที่พักอาศัย การคมนาคม ก็มีอยู่ทั่วไปแต่ไม่มากนัก สำหรับการแก้ปัญหาโดยการปริกษาเพื่อขอคำแนะนำในการแก้ปัญหานั้น เป็นไปตามสภาพของการย้ายถิ่น คือ นักศึกษาชาวกรุงเทพฯ ซึ่งส่วนใหญ่จะพักอยู่กับบิดามารดา มีอัตราส่วนของผู้ที่ปริกษากับบิดามารดาของตนมากที่สุด รองลงมาปริกษาเพื่อน และครูอาจารย์ ส่วนนักศึกษาผู้ย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัดมีส่วนน้อยที่ได้พักอยู่กับบิดามารดา จึงมีอัตราส่วนของการปริกษากับบิดามารดาน้อยกว่าเพื่อน หรือผู้ใหญ่ในบ้านที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วย

ตารางที่ 25 อัตราส่วนรายของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่นและปัญหาที่ประสบ

ปัญหาที่พบ	ผู้ย้ายถิ่น			ผู้ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ไม่มีปัญหา	3.35	4.14	3.75	11.67	11.60	11.63	5.95
คิดถึงบ้าน	17.07	13.61	15.32	-	-	-	11.04
เศรษฐกิจ	37.20	53.55	45.50	48.33	53.62	51.16	47.08
การปรับตัว	2.13	2.07	2.10	1.67	-	0.78	1.73
การเรียน	21.65	12.13	16.82	22.50	24.64	23.64	18.72
อาหาร	5.18	3.85	4.50	0.83	0.72	0.78	3.47
ที่พักอาศัย	6.40	5.33	5.86	2.50	2.17	2.32	4.87
การคมนาคม	5.80	2.96	4.35	10.83	5.80	8.14	5.41
สุขภาพ	1.22	2.36	1.80	1.67	1.45	1.55	1.73
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(328)	(338)	(666)	(120)	(138)	(258)	(924)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 อัตราส่วนของนักศึกษาจำแนกตามการย้ายถิ่นและบุคคลที่นักศึกษา
ปรึกษาเมื่อมีปัญหา

บุคคลที่นักศึกษาปรึกษา	ย้ายถิ่น			ไม่ย้ายถิ่น			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
บิดามารดา	13.37	15.25	14.33	46.15	43.06	44.53	23.09
ครู อาจารย์	5.47	5.28	5.37	3.08	6.94	15.11	5.30
เพื่อน	39.52	38.12	38.80	24.61	25.69	25.18	34.85
ผู้ใหญ่ที่ตนอาศัยอยู่ควย	28.10	22.87	22.99	5.38	9.03	7.30	18.43
ญาติพี่น้อง	2.13	2.64	2.39	4.62	2.78	3.65	2.76
แล้วแต่กรณี	1.52	2.05	1.79	4.62	2.78	3.65	2.33
ไม่ปรึกษาใครเลย	14.89	13.79	14.33	11.54	9.72	10.58	13.24
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	(329)	(341)	(670)	(130)	(144)	(274)	(944)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย